

VÄNERSBORGS SÖNERS
GILLES

ÅRSSKRIFT
1937

VÄNERSBORG
C. W. CARLSSONS EFTR: S BOKTRYCKERI
1937

LAGMANNEN HARALD ALMQVISTS LEVERNESBESKRIVNING.

De självbiografiska anteckningar, som här befordras till trycket, äro förtattade av häradshövdingen i Åse, Viste, Kållands och Barne härads domsaga, titulärlagmannen Harald Almqvist. Innan Almqvist år 1821 blev häradshövding, hade han sedan år 1805 varit landssekreterare i Älvsborgs län. Även efter det han utnämnts till häradshövding i ovannämnda härad, vilka ju äro belägna i Skaraborgs län, förblev han bosatt i Vänersborg och avled där den 4 oktober 1849.

Levernesbeskrivningen innehåller åtskilliga uppgifter av intresse, och vad som gör den särskilt lämpad att offentliggöras i "Vänersborgs Söners Gilles Årsskrift" äro de inblickar, som anteckningarna skänka oss uti förhållandena i Vänersborg under förra delen av 1800-talet och de upplysningar, som lämnas om några av de ledande personerna i det dåtida Vänersborg.

Harald Almqvists porträtt härövan är återgivet efter en miniatyrmålning, tillhörig tullkontrollören Manne Tistrand, Göteborg.

Den släkt Almqvist, till vilken nedskrivaren av dessa anteckningar hörde, härstammar från gården Södra Långeberg i Ölmestads socken i Jönköpings län, och dess äldste kände medlem är bonden Magnus, vilken bebodde nämnda gård år 1650. Dennes son Harald Magnusson tog först efternamnet Ölmestadiensis efter sin födelsesockens namn, men ändrade det sedermera till Almqvist, enligt sägen efter en på fädernegården växande alm, men kanske snarare ledd av den felaktiga föreställningen, att sockennamnets förra del utgjorde en form av ordet "alm"*)).

Harald var född 1657 på Södra Långeberg och studerade vid Visingsö skola från år 1669. Efter fortsatta studier vid Åbo akademi blev han slutligen kyrkoherde i Visingsö pastorat. Han dog i pesten år 1711. I sitt gifte med kyrkoherdedottern Anna Kylander hade han flera barn, bland dem sonen Sven Paulus, född år 1699 och död år 1780 såsom kontraktsprost och kyrkoherde i Unnaryds pastorat av Växjö stift. Han var gift med Kristina Rogberg, och i deras äktenskap föddes bl. a. barn sonen Anders, död i Vänersborg 1792 såsom landssekreterare i Älvsborgs län med assessors titel, och sonen Johannes, född år 1731, kyrkoherde och teologie lektor vid Visingsö gymnasium, fader till författaren av denna levernesbeskrivning. Harald Almqvists brorson Carl Oscar Almqvist blev 1847 landssekreterare i Älvsborgs län och var således den tredje av släkten, som beklätt detta ämbete. Av Carl Oscars söner var Gerhard Ludvig landssekreterare i Skaraborgs län och Johan Arvid landssekreterare i Västerbottens län.

Harald Almqvists självbiografiska anteckningar meddelas här efter en av hans dotterdotter, tullkontrollören Manne Tistrand i Göteborg, innehavd avskrift, vilken uppgives återgiva originalets stavning, sådan den här bibehållits. Några upplysningar om i anteckningarna nämnda personer hava tillfogats såsom noter. Rubrikerna hava satts av mig.

BERTEL HALLBERG.

*) Denna släkt Almqvist är upptagen i Karl A. K:son Leijonhufvuds "Nysvensk släktbok". Stockholm 1901—1906.

Föräldrarna och fädernehemmet.

Jag är född den 22 Februari 1773 på Wisingsö, der min Fader Johannes Almqvist var Theologiæ Lector vid Gymnasium, kyrkoherde i Församlingen, Prost öfver Wista Härad och Theologiæ Doctor. Han var en alfvarsam och rättskaffens Man, samt enligt de åsigter, som då för tiden gjorde sig gällande, en grundlig och högst orthodox Theolog, som nästan städse och in i sena ålderdomen egnade sin tid hufvudsakligen åt läsning, men dess emellan var i umgänget glad och i sitt hus gästfri. Han dog vid 85 års ålder den 14 Maji 1816¹⁾.

Min Moder var Prost Dotren Anna Sara Drysén²⁾, som, särdeles älskad och af alla högaktad, samt således högeligen sörjd och saknad, afled den 23 Maji 1784 i sitt 33dje År, efterlemnade sin make och 6 barn³⁾, af hvilka jag då var endast 11 år gammal. 1786 den 3 Maji inträdde dock min salig Fa-

¹⁾ *Johannes Almqvist* var bl. a. filosofie magister, tjänstgjorde såsom preses vid två prästmöten, deltog i granskningen av bibelns provöversättning 1782, erhöi fjärde rummet vid biskopsvalet i Växjö stift 1787 och utgav flera lärda skrifter. "Hans sällsynta lärdom, hans mångåriga erfarenhet, hans beprövade redlighet, hans manliga väsende, hans vackra och värdiga utseende beredde honom vid flera tillfällen presterskapets utmärktare förtroende." Sin sista kyrkliga förrättning företog han år 1812 vid 81 års ålder.

²⁾ *Anna Sara Drysén* var född 1751 och sedan 1768 gift med Johannes Almqvist. Hon var dotter till prosten, kyrkoherden i Algutsboda Johan Drysén och dennes första hustru Sara Margareta Colliander.

³⁾ Harald Almqvists syskon voro: *Sven Johan*, f. 1769, kontraktsprost och kyrkoherde i Gränna, d. 1843; *Sara Kristina*, f. 1770, d. 1852, gift med prosten, kyrkoherden i Ölmestad Bengt Norlin; *Per Anders*, f. 1775, medicine doktor och provinsialläkare i Vänersborgs distrikt men tjänstgörande på Gottland, d. sinnessjuk på Visingsö 1817; *Magnus*, f. 1779, kronofogde i Dalslands norra fögderi, d. 1848, och *Anna Margareta*, f. 1780, d. 1852, gift med prosten och kyrkoherden i Skirö och Nye Johan Ståhl.

der i nytt äktenskap med Prost Dotren Sara Lovisa Hesselius¹⁾ från Heldeholm, med hvilken han ej ägde barn, och afled denna min stjuv Moder d. 15 Maji 1844. Från barndomen inskräptes så väl hos mig, som mina syskon en sann Gudsfrugtan, hvarom vi dagligen erinrades äfven derigenom, att min Far lät sina barn hvarje morgon göra bön och läsa ett Capitel i Bibeln, samt hvarje afton efter slutad måltid, i sin familjs närvaro, med bön och sång anbefalla sig och de sina i Guds händer.

Studier i föräldrahemmet samt vid Uppsala och Lunds akademier.

Min bildning inhämtades för öfrigt dels i det ansedda Föräldrahuset under en lärd Faders ledning, dels genom begagnande af sådan undervisning, som efter den tidens sed och bruk kunde erhållas i Wisingsö Skola och Gymnasium, derifrån jag hösten 1790, vid 17 Års ålder, i sällskap med en ung Norlin, Bror till min svåger Prosten Norlin, begaf mig till Uppsala Akademi och gjorde, under resan dit, besök i Stockholm första gången samt kände mig upphöjd till skyarne vid betraktande af dess alla härligheter, besåg på Stockholms slott publik spisning af Konung Gustaf den tredje och öfrige då varande konglige personer, bevistade Operan Gustaf Wasa, såg hos min Morbroder Kgl. Hofpredikanten Doctor Drysen, sedermera Pastor Primarius, på ett Calase den namnkunnige skalden Bellman samt hörde honom sjunga och spela på sin luta; äfvensom jag lifligen minnes, att jag då på Djurgården vid Stockholm såg ett lefvande Lejon. Ankomma till Uppsala togo Norlin och jag på en gång i October 1790 Student Examen, som på ungefär en timmes tid gick lätt för sig hos då

¹⁾ *Sara Lovisa Hesselius* var född 1763. Hon var dotter till prosten, kyrkoherden i Dala av Skara stift Anders Petter Hesselius och Helena Victorin.

varande Matheseos Professorn Mallet. Mot slutet av höstterminen eller i December 1790 tog jag Theologiska Examen inför Consistorium Ecclesiasticum och erhöll deröfver bevis medelst approbatür. 1791 d. 3 December disputerade jag på latin pro exercitio å Auditorium Gustavianum Majus under min Brors dåvarande Kgl. Hof Predikanten Magister S. J. Almqvist praesidium de templo Visingiano samt hade dervid till Extra Opponens Professoren Malmström. 1792 d. 16 Maji aflade jag examen i Ekonomien och erhöll betyg af Professoren Flygare, att jag i hushållsvetenskapen gjort mycket goda framsteg. Från Hösten 1790 till Våren 1793 idkade jag studierne vid Upsala Akademi nästan oafbrutet, och der under mot slutet af 1792 till början af 1793 deltog jag icke sällan i de alltid glada, men stundom bullersamma student-sammanträden, som då i Upsala föreföllo och uttrycktes, efter händelsen med fransyska revolutionen, i åtskilliga tal och sånger, antydande bland annat och hufvudsakligen: "Frihet och jemlikhet råde bland oss", med mera.

Mot Våren 1793 ankom min salig Far till Upsala får att såsom Deputerad för Wexiö Stifts Prästerskap, bevista den jubelfest, som i Upsala firades, hvarvid i då varande Riksförståndaren Hans Kgl. Höghet Hertig Carls, Riks Drotzet Grefve Wachtmeisters med flere Conseillens Ledamöters närvaro, öfverläggning med Biskoppar och öfrige utsedde Prästmän från hvarje Stift skedde rörande åtskillige religionsangelägenheter.

Vid min salig Fars derefter företagne afresa från Upsala åtföljde jag honom, enligt dess begäran, hem till Wisingö och tillbragte der i stillhet tiden under fortsättning af Studierne till Hösten samma År, då jag, åtföljd af en yngre broder, sedermera Medicinæ Doctorn och Provincial-Läkaren på Gottland Assessoren Per Anders Almqvist, afreste till Lunds Akademi, begge i ändamål att der studera. Under Höst-

terminen samma År afhörde jag vid denna Akademi Professorernes föreläsningar, bland hvilka de af Professoren Fremling, som var en lycklig Lärare och Talare, synnerligast ådrogo sig upmärksamhet och bifall. Under samma termin i Lund skref jag ock pro gradu philosophico, för att sedan blifva Magister och Präst, såsom både jag ernat och min salig far önskade, med det uppsåt av honom, att jag skulle blifva hans Adjunkt både i Pastoratet och vid Theologiæ Lectionen på Wisingsö — en utsigt, som också verkligen icke var i den vägen att förakta. För att försöka mina gåfvor i Predikövägen, gjorde jag ock från Lund Hösten 1793, i sällskap med Studenten Wettergrund, sedermera Prost i Runneby, en utfart till en Prästegård på landet i Skåne, der en hvar av oss under 2:ne på hvarandra följande helgedagar hvar sin dag predikade och begge dupplicerade i 2:ne särskilte Kyrkor, samt derföre betackades och undfägnades af der boende Pastor; hvarförutan jag tillförene predikade dels en högmässa i Barnarps Kyrka uti min numera aflidne svågers Prosten Norlins Pastorat, dels ock i Wisingsö Kyrka 2:ne gånger.

Informatorskondition i Stockholm.

Nu gjorde likväl händelsen, att min håg var egentligen riktad på Stockholms lifvet, i så måtto åtminstone, att jag ville der till en början erhålla Condition såsom Informator i något bättre hus. Denna önskan hade jag i bref framfört till min i Stockholm vistande äldre Broder Kgl. Hofpredikanten Almqvist. Från honom erhöll jag, i följd deraf, först på Nyåret 1794 i Lund det svar, att han skaffat mig begärd Condition såsom Informator hos Kamreraren vid Tullverket Rosentwist¹⁾ i Stockholm, och att den borde tillträdas, om jag önskade den,

¹⁾ *Hans August Rosentwist*, f. 1753, d. 1814, kamrerare vid Stora Sjötullen i Stockholm, g. m. *Anna Lovisa Baillet*, f. 1747, d. 1817.

vid medlet af påföljande Februari. Jag skref i anledning här af till min salig Far på Wisingsö och yttrade min önskan att emottaga nämnde Condition samt begärde tillåtelse dertill och att få svar å mitt bref med omgående påst, emedan förelagda tiden för Conditionens tillträdande fordrade skyndsamhet. Å den påstdag, som brefvet väntades och senast borde ankomma från Wisingsö, infann jag mig på Påst-Contoret i Lund och efterfrågade nämnde bref, men det svarades mig, att något sådant icke ankommit eller fanns. Tiden för min avresa till Stockholm var bestämd och jag afreste, utan betänkande, dit, så fort jag kunde, i förmodan, att den, som tiger, han samtycker. Också inträffade jag ganska riktigt inom bestämda tiden i hufvudstaden och emottog genast min Läromästareplats hos Kamreraren Rosentwist samt fick till lärjungar 2:ne gossar och anvisades plats i ett vindsrum på Hornsgatan.

Det dröjde icke länge, innan jag med retour från Lund till Stockholm erhöll från min Far det förut fåfängt efterfrågade brefvet, som jag, vid öppnandet, till min verkliga surprise, fann hafva ankommit till Lund före min avresa derifrån, utan att jag kunnat eller kan förklara anledningen, hvarföre icke det samma der, på efterfrågan utlemnades, annorledes, än att det varit bristande ordning och upmärksamhet vid Lunds Påst Contor. Detta bref innehöll likväl så ömma och bevekande faderliga föreställningar emot Stockholms resans företagande, att jag, om jag fått det samma före afresan från Lund, säkerligen icke företagit resan till Stockholm — och jag kunde hvarken då, ej eller än i denna stund, betrakta nämnde tillfällighet annorledes, än såsom hade en Högre Försyns skickelse del i denna ledning af mina öden. Jag var imedlertid redan i Stockholm efter en företagen längre resa. Jag kunde icke skilja mig vid min antagne Condition, dermed jag fann mig belåten — och jag ägde ingen annan utväg, än att med beskrifning af detta förhållande tranqvilera i svar från Stock-

holm min gamle vördnadsvärde far, som bland annat i sitt bref på Lund nyttjade den bevekelsegrund, att han fäst vid mig sitt hopp och sitt ålderdoms stöd vid utöfningen af sitt Embete, under tillägg af det uttryck på Graekiska: "Du är min älsklige son, i hvilken jag har ett godt behag." Min fars syftning var omisskänneligen den, att jag skulle snart, och utan att distraheras, fullborda min Academiska Curs, taga Magistergraden samt sedermera komma hem till honom och blifva, såsom Präst, hans Medhjälpare

Händelsen gjorde ett djupt intryck på mitt sinne. Men trogen min redan åtagne pligt såsom Informator, egnade jag mig åt arbetet med mina lärjungars undervisning, och derigenom, att mitt patronage vid Vårtiden flyttade från Hornsgatan på söder till Stortorget i Staden, der jag erhöll ett bättre och trefligare boningsrum, tillbragte jag min tid någorlunda obekymrat.

Till ordningen i huset hörde eljest, att min patron Kamreren Rosentvist nästan beständigt tillbragte aftnarne ute i staden med sina särskilta sällskapsbröder, och att Frun, Hennes Nåd, omgifven icke sällan af en och annan bättre Cavallier, som syntes vara *ami de la maison*, var på aftnarne i deras sällskap inom hus — och det hörde ofta då till min lott att, på kallelse, spela Boston med dem och hennes Nåd — ett nöje, för hvilket hon hade mycken benägenhet, och då man merendels vid spelbordet fick sig tilldelad kringburen enkel aftonspis. Jag slet mig dock någon gång på aftnarne lös från spelbordet med hennes Nåd och bevistade spectaculerne, deråt min håg mera lekte. Imedlertid passerade tiden under användande af flit med lärjungarne, någorlunda sorglöst. Men af erfarenhet fann jag ju längre, dess mer, att mitt lynne föga passade till barnlärare. Vid utöfningen af detta yrke i ett enskilt hus och det tvång, det obehag, som dermed

icke sällan var förenadt, fann jag i längden ingen verklig trefnad.

**Almqvist slår prästämbetet ur hågen och skriver in sig
i »verken».**

Händelsen förde mig till bekantskap med en och annan tjänstgörande yngling vid Civil Staten eller Collegierne, och af den beskrifning, som gafs mig om deras mera fria och oberoende lefnadssätt, inleddes jag på tanken att inträda på en sådan bana. Den inre kallelsen eller så kallade *Vocatio interna*, så oundviklig att med sanning känna, för att blifva en duglig präst, lät sig ej eller förmärka i mitt sinne, och det förekom mig äfven motbjudande att vid valet af det prästerliga kallet se mig nödsakad att tillbringa min gladaste och bästa ungdomstid hos min eljest högst värderade gamle Fader på Wisingsö — ett ställe som, ehuru eljest naturskönt och vackert, likväl är mycket ensligt och dystert samt skiljdt vissa årstider i flera Månader från all beröring med Verlden och fasta landet samt nästan alltid från ett gladare omgänge med likar i ålder. Händelsevis erhöll jag underrättelse, att en ordinär Kammar Skrifvare plats snart blef ledig i Kgl. Krigs Collegium, och jag uppgjorde aftal med Kammarskrifvaren i Krigs Comissariats Contoret Berger att mot accord¹⁾ 500 Rdr. Rm., som den tiden nog allmänt brukades, att vid hans afskedstagande anmälas och befordras till successionen. Jag sökte därför och vann den 1 Juli 1794 inträde såsom Extra Ordinarie och blef d. 26 nästföljande Augusti utan särdeles svårighet antagen och försedd med Kgl. Krigs Collegii Fullmakt att vara Ordinarie Kammarskrifvare med bestämd årlig lön 100 Rdr. Bco i Krigs Comissariats Contoret derstädes. Derigenom att jag sålunda genast vid inträdet på Civila ba-

¹⁾ Ett förr brukligt, genom hävd legaliserat sätt att förvärva sig en tjänst genom att "köpa" den av innehavaren.

nan blef ordinarie tjensteman med lön på stat, trodde jag mig kunna tillfredsställa och lugna min gamle fader öfver beslutet att frånträda den prästerliga banan, och jag hastade att i bref upvakta min fader med den för mig sjelf glädjande underrättelsen att hafva vunnit nämnde befordran, och utbad mig af hans hulda omvårdnad ett benäget öfverseende att jag fattat detta med min egen böjelse och fallenhet närmast öfverensstämmande beslut. I svar derå efter någon tids förlopp yttrade väl min salig far ledsnad och missnöje deröfver att jag, med försakande av hans anbud, blottställt mig för en mera osäker framtid derigenom att jag, som orden föllo, "kastat mig i skrifvarehopen." Men detta missnöje försvann snart nog, och när jag något År derefter gjorde min far personligt besök på Wisingsö samt då ägde närmare tillfälle att muntligen utveckla skälen för mitt beslut, gillade han det och förklarade sig godhetsfullt dermed nöjd. I följd af utnämningen till Kammar Skrifvare lemnade jag genast conditionen hos kamreraren Rosentwist, skaffade mig egen bostad i Stockholm och skötte mina nya tjenstepligter i Krigs Collegium. Men som jag fann, att inkomsterne vid tjensten, med afseende på den ringa lönen, voro knappa, särdeles som jag det första half Året måste för aftjenande af begravningshjälpen¹⁾ arbeta för intet, och att göromålen i tjensten icke voro mera ansträngande, än att dermed kunde förenas annan selsättning, så antog jag på kortare tid hösten 1794 åter en

¹⁾ Begravningshjälpen eiler avancemangsbesparingen påbjöds i 1723 års nådårsförordning och avskaffades 1851. För den person, som utnämndes till statstjänst (med undantag av prästerliga sysslor) innehölls avlöningen för det första halvåret. Den, som förut innehade tjänst och beforderades till annan tjänst, avtjänade ävenledes avancemangsbesparingen genom att ännu ett halft år efter befordringen tjäna för den gamla avlöningen. Vid tjänstemannens död utfick sterbhuset det sålunda innehållna lönebeloppet.

Informators befattning hos Jernkramhandlanden Hasselhuhn¹⁾, då boende på Trädgårdsgatan, hvarigenom jag fick bo och äta samt äfven hade någon liten avlöning. Jag undervisade här 2:ne barn, en son och en dotter; men vid början av 1795 upphörde äfven detta sysslande. Jag fick härefter en annan speculation.

Åter i Uppsala för juridiska studier.

Jag föresåg, att min befattning i egenskap af Kammarskrifvare i Krigs Collegium, gaf mig en nog inskränkt utsigt till bergning i framtiden. Min tanke leddes på det juridiska facket jemte det kamerala. Jag utverkade mig derföre hos min Chef, Krigs Rådet Askegren, den bevågenhet att erhålla Kgl. Krigs Collegii permission för att resa till Upsala och der taga Juris Examen. Denna ansökan bifölls och vid Vinterterminens början i febr. 1795 afreste jag till Upsala, företog mig att der med alla krafter studera dels den förut för mig nästan aldeles obekanta Lagboken dels öfrige för Hofrätts Examen nödige stycken. Följden var, att jag genom alvarsamt arbete och nit genomgick cursen på en termin samt vid dess slut fullgjorde Hofrätts Examen och blef dervid godkänd. Kanske till lättheten att genomgå så hastigt denna Examen bidrog något att jag öfver två År förut uppehållit mig för mina studier i Upsala, och således var känd.

Tjänstgöring i Svea Hovrätt och i domarebefattningar.

Glad hastade jag därpå tillbaka till Stockholm, återtog min tjänstgöring i Krigs Collegium, men sökte derjämte och vann den 23 Juni 1795 inträde som Auskultant i Kgl. Swea Hofrätt, der jag genast fick tillfälle att börja tjänstgöring och förenade

¹⁾ *Nils Hasselhuhn*, f. 1735, järnkramhandlare i Stockholm och ägare av flera fastigheter där, d. 1822. G. m. *Anna Elisabet Sasse*, f. 1758, d. 1802.

dermed sysslans bestridande i Krigs Collegium. 1796 d. 3 Maji utnämndes jag till Extra ordinarie Notarie vid Criminal-protocollet i bemänte Hofrätt; och för att än vidare vidgamina utsigter, vann jag äfven efter ansökan, d. 31 Maji samma År, engagement såsom E. O. Canslist i Justitiæ Expeditionen af Kongl. Maj:ts Canslie, der jag så ofta tiden tillät, gjorde tjenst till November 1799 och äfven stundom sedermera intill År 1805, hvarunder jag en längre tid var indelad till tjenstgöring hos då varande Revisions Secreteraren, sedermera Justitiæ Ministern, Grefve Gyllenborg. — 1798 d. 26 Febr. befordrades jag i Svea Hofrätt till Vice Notarie vid Civil Protokoll. — 1799 d. 13 Nov. erhöll jag första gången bemänte Hofrätts förordnande till Domareförrättning och bestridde sedermera vid flera särskilda tillfällen Domare Embetet, hvaribland äfven Ordinarie Ting förrättades, i häradshöfdingarne Arells, Borups och Klintebergs då innehafde Domsagor. Det må ock nämnas, att jag, efter erhållen permission andra gången från Kgl. Krigs Collegium genom Krigs Rådet Askegrens utmärkta godhet, var hos Häradshöfding Borup i Upsala och följde honom på ting från hösten 1799 till Vårtiden 1800, då jag, med biträde af en yngre Notarie Bure, nästan helt och hållet skötte Domaregöromålen och uppsatte alla Domböcker och protocoller, emedan Borup sjelf var oförmögen att arbeta med något annat, än införande af Testamenten och få andre lättare mål. 1802 d. 2 Apr. utnämndes jag av Svea Hofrätt till Vice Häradshöfding. Samma År d. 16 Apr. befordrades jag från Kammarsskrifvare till Ordinarie Notarie i Krigs Collegium. Samma År från medlet af April till Juni Månads slut förrättade jag, efter förordnande, Proto Notarie tjenst i Svea Hofrätt. Samma År d. 7 Maji förordnades jag att ensam i Krigs Collegii Plena vara protokolls-förande. 1803 d. 31 Jan. erhöll jag Fullmagt att vara V. Auditeur vid då varande Skånska Liniedragone Regementet. Sam-

ma År d. 2 Maji hugnades jag med Kongl. Maj:ts nådiga fullmakt att vara Häradshöfding med tour och befordringsrätt.

Sålunda avancerade jag tid efter annan hastigt nog fram på de bestämda banorna och derföre hade jag endast att tacka min egen upmärksamhet, flit och arbetsamhet, samt det derigenom vunna förtroendet, ty jag hade inga egentliga högre relationer, hvarpå jag kunde stödja min framgång. Flera gånger dels med Lagmannen och Regerings Rådet Strandberg, dels med Hofrätts Rådet Sebenius, var jag under berörde tid dem följaktig såsom biträde vid Lagmans Ting i Nerike och Westmanland, hvarigenom jag förskaffade mig flera icke obetydliga Commissioner att fullfölja väddjade mål, så väl i Svea Hofrätt, som hos Konungen, hvarmed styrka gafs åt min Cassa, som eljest huvudsakligen bestod af mitt Möderne Arf, utgörande några tusende Rdr., vilka äfven under min Stockholmssejour förtärdes. — Vid mitt första inträde på den Civila banan, då jag borde utgifva Accord, och inte hade några ressurser till hands att påräkna, minnes jag med liflig förbindelse den hjälpsamhet, hvarmed jag omfattades af min Morbror Doctor Drysén, som genom sin borgen bidrog att jag erhöll ett Discontlån på 500 Rdr. B:co, för att dermed gottgöra Accordsumman för Kammarkrifvare tjens-ten. — Jag bör ock nämna, att under min tjänstgöring i Krigs Collegium, råkade jag att vinna en särdeles gunst hos Krigs-presidenten Baron Bror Cederström, hvilken stod ganska högt hos då varande Konung Gustaf Adolf, och genom nämnde ynnest hos Presidenten Cederström medverkade han både till min befordran af Notarie i Krigs Collegium, V. Auditeur vid hans Regemente och Kgl. fullmakt på Häradshöfdings tour och befordringsrätt, hvilken sistnämnda fullmakt ansågs på den tiden äga mycken inflytelse i befordringsväg. Att vidare fortsätta min tjänstgöring i Stockholm, dertill saknade jag visserligen icke anledning; ty dels var jag väl anskrifven i

Hof Rätten och Konungens Canslie, dels lät Presidenten Cederström mig icke otydligt förstå, att en plats vid Rådsbordet i Krigs-Collegium icke vore för mig aflägsen.

Almqvist blir landssekreterare i Älvsborgs län.

Men redan flera År förut dels vid besök i Wenersborg, dels vid andra tillfällen, hade mitt syskonbarn och min frände Landssekreteraren Lagman Heurlin¹⁾, som städse omfattat mig med vänskap och godhet, gifvit mig anbud att genom Accord med honom öfvertaga Landssekreterare beställningen i Älvsborgs Län, då den blef ledig. Tiden dertill var nu inne; ty Heurlin hade befordrats till Domsaga, och på upmaning af Heurlin, samt med kännedom därom, att nämnda Landssekreterare tjänst var särdeles god och lucrativ, ingick jag i det föreslagne Accordet, ingaf Underdånig Ansökning om tjänstens erhållande och lyckades, oaktat jag hade flera både äldre och må hända mer meriterade, medsökande att, genom då varande Landshöfdingen Baron Lilljehorns²⁾ gällande förord, dertill blifva utnämnd och erhöll Konung Gustaf Adolfs fullmakt af d. 30 April 1805 på tjensten, derföre jag likväl,

¹⁾ *Sven Erland Heurlin*, f. 1758, d. 1827, var son till prosten, kyrkoherden i Göteryd Nils Heurlin och Sara Almqvist, dotter till prosten Sven Almqvist och Christina Rogberg. Sven Erland Heurlin blev landssekreterare i Älvsborgs län 1792, blev häradshövding i Kinne m. fl. härad 1805, fick lagmans titel s. å., häradshövding i Aspelands m. fl. härad 1822, men tillträdde på grund av sjuklighet aldrig denna tjänst. Han var Thorilds ungdomsvän och mångårige korrespondent samt omförmåles i denna egenkap mycket såväl i Atterboms "Siare och Skalder" som i Böttigers levnadsteckning över Kellgren.

²⁾ *Johan Fredrik Lilliehorn*, f. 1745, blev efter tjänst vid hovet och i militiестaten, där han blev befordrad till överstelöjtnant i armén, landshövding i Älvsborgs län år 1785. Vid sidan av landshövdingetjänsten var han under krigsåren 1788—1789 generalintendent vid Västra armén. Han blev friherre 1806 och landshövding i Västmanlands län 1809. Han avled i Västerås 1811. Han var gift med Maria Elisabet Virgin, f. 1748, d. i Vänersborg 1800. En byst av landshövding Lilliehorn finnes å länsresidenset i Vänersborg.

enligt öfverenskommelse med Heurlin, skulle till honom erlägga 8000 Rdr. Rgs. — Nästpåföljde Midsommarafon inträffade jag altså, efter att ha skiljt mig från Stockholm, i Wenersborg och mottog kort derpå Landssecreterare tjensten, efter introduction och aflagd Embets Ed. Nu öppnades en ny bana för min verksamhet, jag sökte, efter yttersta förmåga, fullgöra mina Embetspligter, omfattades af min förman Landshöfding Lilljehorn med ynnest och välvilja, sökte och vann bekantskap i de bättre husen i Wenersborg och bland dem hos Stadens Borgmästare Krull¹⁾ men omgicks i början naturligtvis närmast och förtroligast hos min Frände och Vän Lagman Heurlin, som ännu några År bodde qvar i Wbg., och i hans

¹⁾ *Jonas Krull* var född i Vänersborg 1753 och son av rådmannen därstädes Olof Krull och h. h. Stina Sunnerdahl. Han blev student i Uppsala 1770 och försvarade 1775 under juris professorn Solander en avhandling med titeln "Strödda besvarade lagrågor". Sedan han varit auskultant i Göta Hovrätt och vid rådhusrätten i Vänersborg, blev han 1784 rådman i fädernestaden. År 1786 fick han burskap på handel med diverse varor och skutrederi. Han ägde fastigheten 231 & 232 i kvarteret Liljan, drev en högst betydande handel och åtnjöt stort anseende. 1797 blev han stadens borgmästare efter Olof Lindquist. Enligt 1800 års mantalslängd hade han husjungfru och 3 pigor, hade tvenne equipager med vagnshästar, guldur och silverur, samt betalade skatt för 28 större fönsterluffer. Han var riksdagsman för staden 1800 och 1812. Hans förnämligaste uppdrag var det som ledamot och verkställande direktör i Trollhätte Kanal- och Slussverk, som han innehade åren 1806—1826, vilket sistnämnda år han efter en gagnande verksamhet avgick på grund av ålder och försvagad hälsa. 1811 hade han benådats med commerceråds namn och värdighet. Han tog avsked såsom borgmästare 1823 efter att han ett par år varit ständigt tjänstledig, men dog först den 20 januari 1835. Han var sedan 1783 gift med Cajsa Greta (även kallad Maja Cajsa) Hök, f. 1756, d. 1809, dotter till landssekreteraren, sedermera borgmästaren i Vänersborg Reinhold Hök och Margareta Siberg. I sitt äktenskap hade makarna Krull barnen: *Johan Mikael*, f. 1784, d. 1839, auditör vid Västgöta-Dals reg:te, *Greta*, f. 1785, d. 1870, g. med lagmannen Harald Almqvist, författare till denna minnes-teckning, *Fredrika Maria*, f. 1788, d. 1842, g. m. vice presidenten i Svea hovrätt Strickert Christian Landgren i dennes första gifte, *Charlotta Sofia*, f. 1790, d. 1856, g. 1. m. löjtnanten greve Fredrik Gabriel Spens, f. 1783, d. 1811, och 2. m. översten Axel Wilhelm Ehrengrenat, f. 1786, d. 1861.

hus tillbragte jag mina lediga stunder oftast, äfvensom icke sällan hos Brukspatronen Jean Wikström¹⁾, som räknades för en betydande Man i staden och med hvilken Heurlin och hans familie hade nära sympathie, vänskap och omgäinge.

Giftermålsplaner.

Såsom ogift och försedd med så beskaffad syssla, som den jag erhållit att vara Landssecreterare, och detta redan vid 32 års ålder, började jag speculera på värdet att skaffa mig en Maka, med hvilken jag kunde dela mina öden i mennisko-lifvet och som förljuvade det samma. Jag såg mig omkring. — Jag reste Vintern 1806 i sällskap med min Embetskamrat Landskamreraren Norström²⁾ m. fl. till Fastings Marknad i Christinehamn — detta stora samlingsställe för menniskor af alla stånd, Classer och kön, samt från nästan alla orter i Riket. Jag njöt visserligen af resan och de flera nöjen den erbjöd,

¹⁾ *Johan (Jean) Wikström*, f. 1760 i Vänersborg och d. därstädes 1818, var son av postinspektoren Carl Wikström och h. h. Catarina Tenggren. Han drev stor handel med järn och spannmål samt ägde fastigheter, även sådana som medgav honom titeln "brukspatron". Gift 1785 med Carolina Charlotta Bahrman, f. 1765, d. 1833, dotter av rådmannen i Vänersborg Emanuel Bahrman och h. h. Maria Pettersson. Lilliestierna i "En Åttio-åringens Minnen" beskriver det Wikströmska hemmet såsom "förmöget och i allo aktningssvärt". Enligt 1800 års mantalslängd ägde Wikström fastigheten 269 & 270 i kvarteret Liljan och hade i sin tjänst 6 gifta drängar med deras hustrur, 2 ogifta drängar och 4 ogifta pigor. Han hade ett par vagnshästar och betalade skatt för 18 större fönster. Bland makarnas barn voro: *Johan Emanuel*, f. 1789, d. 1856, professor, *Maria Charlotta*, f. 1791, d. 1872, g. m. kaptenen Philip Flach (skilda), *Carl*, f. 1793, d. 1853, brukspatron, *Emilia*, f. 1798, d. 1879, g. 1821 m. lagmannen, häradshövdingen Anders Örtendahl, *Johanna Ulrika*, f. 1799, d. 1872, g. 1820 m. fältkamreraren Carl Gustaf Roos af Hjelmsäter.

²⁾ *Eric Norström*, f. 1769, d. 1808, son av häradsskrivaren i Kinds fögderi Elof Norström och Lisa Möller, var e. o. kammarsskrivare i revisionskontoret, då han 1792 blev vice länsbokhållare i Älvsborgs län, där han blev landskamrerare 1796. Han var sedan sistnämnda år gift med Sofia Magdalena Hafvenström, f. 1778, d. 1821, som gifte om sig med kammar-

men jag upptäckte icke något föremål, hvarvid mitt hjertas tycke egentligen fästades. Jag återkom, utan någon knuten förbindelse, till Wbg., fortsatte mina Embetsgöromål och afbidade tiden för utveckling af min känsla. Jag omgicks, lika som förut, nästan dagligen i Heurlins hus, och stundom äfven hos både Borgmästaren Krull och Bruks Patron J. Wikström, de senare kände hvar för sig att äga förmögenhet, Wikström likväl mäst. Bägge hade flere döttrar, af hvilka några voro giftasvuxna. Men äfven Heurlin hade en giftasvuxen stufdoter, som likväl var ganska sjuklig. Under de förtroligare samtal, som stundom ägde rum emellan mig och fränden Heurlin, äfven i fråga någon gång om mitt engagement i gifte, lät han mig så der oförmärkt men icke så aldeles otydligt förstå sin tanke derom, och hvem han tyckte valet böra blifva. Jag betygade, huru stort värde jag gaf detta förtroende, men undvek med flit och af föresats att bestämdt yttra något eget tycke el. omdöme i en så grannliga sak. — En vacker dag sommaren 1806 under en företagen resa i sällskap med Landskamreraren Norström och Borgmästaren Krull jemte deras familjer till Återsrud, en Egendom på Dalsland, den Krull och Norström då gemensamt ägde, särdeles under en sällskapets utvandring å ägorne i det gröna, började jag inom mig känna liksom någon dragningskraft eller någon låga tändas för den äldsta af Krulls Döttrar, vid namn Greta, då jag med henne, under vila i gräset, samtalade och jollrade om likgiltiga ämnen i sällskapets närvaro. Jag erfor då närmare, hvad ryktet någon gång förut utlagt, att hon hade något godt och behage-

rättsrådet Lars Olof Fägersten, f. 1775, d. 1847. Landskamrer Norströms äldre broder fältrevisorn och kronofogden med landskamrerares titel Bengt Norström var gift med Christina Wikström, d. 1796, syster till den i dessa anteckningar omtalade Jean Wikström. Landskamrer Norström ägde Önafors gård i V. Tunhems s:n och fastigheten nr 318—320 i kvarteret Blomman i Vänersborg. Enligt 1800 års mantalslängd hade han husjungfru, 3 drängar och 3 pigor samt betalade skatt för 17 fönsterlufter.

ligt, något intagande i sitt ansigte och väsende. Hon tycktes också icke med misshag anse mitt försök att glädjefullt jollra.

En annan gång vid sommar marknaden i staden samma År, jag minnes icke, om det var före eller efter Återsruds-resan, anträffade jag flickorna Krull, tre till antalet, på stadsgatan, då de ernade företaga en promenad ut åt Dahlbobron: jag gjorde dem då sällskap, och äfven under denna promenad tyckte jag mitt hjerta och min känsla få någon värma för Greta Krull, under samtal med henne. Jag lät imedlertid ingen ting bestämt förmärka. Men hur det var, mina besök i Krulls hus blefvo tätare, jag kände dag efter annan flickan något närmare på pulsen, samtalade oftare och mera hjertligt med henne, än någon annan i huset, och jag kunde icke hos flickan upptäcka någon obenägenhet för min person. Slutligen efter något yppadt enskilt förtroligt samtal med flickans fader Gubben Krull, hos hvilken min framställning icke bemöttes med någon ovilja, förklarade jag för flickan min böjelse, min kärlek och tillgifvenhet, och sedan detta uttryck å hennes sida besvarades med motsvarig bifallskänsla, framförde jag öppet till båda föräldrarna min önskan att förenas med Dotren Greta, eller med ett ord friade, hvarpå följde bifall. Detta inträffade, efter hvad jag bestämdt minnes, i Augusti Månad 1806 och just i de dagarne ankom Min nu mera aflidne bror Kgl. Hof Predikanten och Prosten Doctor Almqvist i Grenna till staden för att göra mig ett besök, efter flyttningen till Wenersborg, och jag dröjde icke att för denna Broder, med hvilken jag från barna Åren knutit och under gemensamt vistande en längre tid i både Upsala och Stockholm utvecklat det närmaste och mäst förtroliga föreningsband, omtala min förlofning, som ock i hans närvaro vid en middag hos Gubben Krull eclaterades och genom en af Gubben framställd skål för mig och min fästmö bekräftades. Jag kände mig nu lycklig, och en sådan motsvarig känsla gjorde

sig äfven säkert gällande hos min fästmö, fastän hennes modestie, så naturlig och af så ädelt värde, icke tillät henne att högljudt uttala den. — Mina besök i Krulls hus blevo här- efter ännu trägnare. Efter att hafva förmiddagarne uträttat mina Embetsgöromål på Lands Cansliet, var jag nästan alla eftermiddagar hos min fästmö och hennes föräldrar. Men hvad hände? Min sålunda beslutade förening med Greta Krull var såsom salt i surt öga för alla i Heurlins och Wikströms hus. Förtroendet emellan Heurlin jämte hans familie och mig blef nästan totalt rubbadt en längre tid. — Det fordna vän- skapliga umgänget uphörde och jag bemöttes med utmärkt kallsinnighet. Så äfven aldeles hos Wikströms, der jag förut nästan dageligen vid mina besök var välkommen. Allt detta syn- tes utmärka, att en hemlig plan var upgjord emellan Heurlin och Wikström, att mitt giftermål skulle befrämjas på ett an- nat sätt och med en annan efter deras tycke tjenligare maka. Och denna plan — så orimlig och besynnerlig den var — hade, efter hvad Erfarenheten sedermera visade, ingen annan grund, än den, att Wikström på den tiden var oförsonlig fiende till Gubben Krull, och att Heurlin var så mycket Vän af Wikström, att han ej förmådde hejda honom från denna och andra dylika intriger. Det förekom en hvar så, som skulle Heurlin och Wikström afundats på Krull, för att han fått mig till Måg.

Giftermål och barn.

Jag, som icke kunde annorledes, än med åtlöje, anse nämnde förfarande, oroade mig icke deraf, trygg af mitt medvetande, min rena och oskyldiga böjelse, utan fortsatte så mycket lifligare mitt omgänge i Krulls hus, ordnade om min bo- sättning och hade med min fästmö d. 19 December 1806, bröl- lop, dervid Landshöfding Lilljehorn såsom min far represen- terade och Heurlin jemte hans familie, efter bjudning, voro

närvarande. Tiden, som läker och förändrar allt, gjorde att vänskapen med Heurlin och hans famille efter hand återställdes liksom med Wikströmska huset, fastän förtroendet inte var så varmt och livligt, som tillföre. — Till besynnerligheter hörde, att ehuru föreningen med min nu blefna hustru var grundad på ömsesidig sann tillgifvenhet och den uppriktigaste kärlek — det enda och rätta motivet för alt äktenskap — samt vi begge voro vid den glada och lyckliga medelåldern, jag nemligen 32 och hon 21 År, begåfvades dock min hustru icke med barn förrän nära åtta År efter vårt bröllop. Först 1814 d. 13 Mars föddes min förste son, i dopet kallad Johan Harald. Han var dock sjuklig och dog d. 16 Oktober 1815. Det andra barnet, sonen Carl Gustaf¹⁾, föddes d. 20 Apr. 1816. Det tredje barnet, Dotren Anna Fredrica²⁾, föddes d. 5 Juli 1817. Det 4:de, sonen Jonas Oscar³⁾, föddes d. 28 Juli 1818. Det 5:te barnet, sonen Johan Harald⁴⁾, föddes d. 1 Juni 1820. Det 6:te, Dotren Lovisa Charlotta, föddes d. 3 October 1825, men dog, äfven af sjuklighet, d. 3 October 1825. De sålunda lefvande fyra barnen synes, Gudi lof, arta sig väl hvar i sin väg. Den äldste

¹⁾ *Carl Gustaf*, student i Uppsala 1835, fil. kand. 1842, prästvigd 1843, til. d:r 1845, d. 1897 såsom komminister i Saleby m. fl. församl. av Skara stift. L. V. O. Gift 1849 med Sofia Aurora Ehrengrenat, f. 1818, d. 1900, dotter av översten Axel Wilhelm Ehrengrenat och Charlotta Sofia Krull (jfr not 1 sid. 17).

²⁾ *Anna Fredrika*, död 1857 i Vänersborg. Hennes man, kronofogden i Väne fögderi Johan Fredrik Lindbäck, f. 1802, d. 1892.

³⁾ *Jonas Oscar*, student i Uppsala 1838. Kameraexamen. Tjänstgjorde vid länsstyrelserna i Vänersborg och Göteborg i olika befattningar. Död ogift 1861 såsom häradsskrivare i Inlands fögderi.

⁴⁾ *Johan Harald*, student i Uppsala 1840. Hovrättsexamen. Blev efter tingstjänstgöring och tjänstgöring såsom auditör vid Västgöta-Dals reg:te under dess kommendering till Fyen 1848 auditör vid Göta artilleri-reg:te och sekreterare i poliskammaren i Göteborg, från vilken befattning han tog avsked 1858. Död 1887. Gift sedan 1855 m. Josefina Dahlander, f. 1835, dotter av handlanden i Göteborg Lars Dahlander och Brita Catharina Godhe.

sonen Carl är präst med goda anlag och ett utmärkt religiöst sinne. Den andre, Jonas, är kammarkarl och till en början tjänstgörande på Wbgs Lands Contor, den 3:dje Harald är Jurist och arbetar på Ting samt Dotren Fredrica, gift sedan 1839 med V. Häradshöfding Lindbäck.

Almqvist tager avsked såsom landssekreterare och blir häradshöfding.

För att återgå till uppgiften om mina egna öden, må nämnas, att jag under min Embetstid såsom Lands Secreterare i Elfsborgs Län erhöll d. 7 Aug. 1809 Göta Hof Rätts förordnande att förrätta samma Års Lagmans Ting i Wbg., d. 10 Juli 1810 updrag af samma Hof Rätt att hålla Lagmansbesigtning på Qvistrum i tvistemål, samt vidare d. 18 Febr. 1811 bekom Kgl. Maj:ts Nådiga fullmagt på Lagmans namn, heder och värdighet, äfvensom att, sedan jag, enligt Underdåniga Ansökningar, från nämnde Lands Secreterare beställning, undfått afsked, jag i stället genom Konungens Nådiga Fullmagt af d. 20 Febr. 1821 befordran till Häradshöfding Embetet i Åse, Wiste, Kållands och Barne Häraders Domsaga af Skaraborgs Län, en Domsaga, som, i anseende till min ålder och sjuklighet, nu med godt besked städse förvaltas af min förbemälte Måg Vice Häradshöfding Lindbäck. Också blef jag, med afseende på min längre oklandrade tjenstetid, af Kgl. M:ts Nåd d. 6 Febr. 1843 medelst öpet Diplome utnämnd till Riddare af Kgl. Nordstjerne Orden.

Almqvist och hans landshövdingar.

För mången skulle det, må hända, ej utan anledning synas underligt, att jag, som redan ägde den indrägtiga Lands Secreteraretjensten i Elfsborgs Län, icke bibehöll den, utan sökte flyttning till omförmälte mindre inkomstgifvande Domsaga.

Men härvid bör märkas, icke blott, att man såsom Lands Secreterare är beroende af sin Förman, Landshöfdingen. Om han, såsom befallande, är stolt, kitslig och böjd för gräl och chicaner, blir det i längden kräfvande och odrägligt att tjena och arbeta under honom. Sådan var händelsen med min sednaste Förman, Landshöfding Carl Flach. Hans imposanta högmöde, hans häftiga och kitsliga lynne, hans förakt för lag och rätt, vid Embets ärendens behandling, hans usla finansiella ställning och hans städse ådagalagda särdeles fientliga förhållande emot min älskade Svärfar, då varande Borgmästaren Krull, hvilket äfven föranlät denne att tidigare, än han ernat, taga avsked från Borgmästaresysslan, utgjorde sammanlagdt grundade och gällande skäl för mig att, i enlighet med hvad äfven min alltid rådiga och välvillige Svärfar tillstyrkte mig lemna Lands Secreterare tjensten och söka Domaretjensten, med hvilken den stora förmon också alltid är förenad, att man beror af ingen annan, än sig sjelf och sitt samvete, blott man redligen och efter förmåga fullgör sina Embets pligter. — Under min Embets tid såsom Lands Secreterare i berörde län från sommaren 1805 till Våren 1821 eller i 16 År ägde jag tillfälle att tjena under fyra Landshöfdingar, neml. 1:o Baron J. F. Lilliehörn¹⁾, en för kunskaper, rådighet och erfarenhet både hos Regent och folk högt aktad ansedd Man. 2:o Friherre L a r s H i e r t a²⁾, en ädel, god, välmenande samt

¹⁾ Om *Lilliehörn* se not 2 sid. 16.

²⁾ *Lars Hierta*, f. 1762 av generallöjtnanten friherre Carl Hierta och Maria Charlotta von Plomgren, blev volontär vid Dalregementet 1787 och efter fyra års tjänstgöring i franska armén och befordringar vid olika regementen överstelöjtnant vid Västgöta-Dals reg:te och överste i armén. Han förordnades till landshövding i Älvsborgs län 1810, fick generalmajors titel 1814 och förflyttades såsom landshövding i Jönköpings län 1815. Hierta beskrives såsom en man av stora gåvor, så till förstånd som karaktär och såsom en duglig och initiativrik landshövding. Han var enkel

för sedlighet och ordning varmt nitälskande Man. 3:o Justitiæ Rådet Ekorn¹⁾), en fullpantad Lagkarl, utrustad med fullkomlig grundelig erfarenhet i allt hvad till Rättsfrågors och civila ärendens behandling hörer, vunnen efter utöfvad flerårig befattning såsom Domare i Norrland, med hvilka egenskaper han ock förenade ett gladt umgängessätt, visade muntrande förtroende och en tillfredsställande välvilja i och utom tjensten mot sine underhafvande, samt i öfrigt omfattade alla med aktning och välvilja. Synnerligast var han, efter hvad jag erfor under resor med honom på Embetssammanträden och förrättningar i Länet, mycket omtyckt af allmogen och förstod att med sitt alfvar, sitt öppna och enkla framställningsätt, förmå den till allt hvad han önskade. Han förstod ock sjelf att i kinkiga mål författa grundeliga utslag och betänkanden, hvarigenom Lands Secreteraren, emot hvad förut ägt rum, åtnjöt lindring och hjälp i göromålen. Det enda man emot honom hörde anmärkas var, att han under Conversation

och flärdfri, men betydligt originell, varom hans testamente, refererat i "Älvsborgs läns Hushållningssällskaps Historia 1812—1912" bär vittne. Under koleraepidemien i Jönköping 1834 utbröt panik bland befolkningen och man vägrade att taga befattning med begravningen av de döda. Hierta sammankallade sina underhavande på landshövdingebostället Ryhov och förkunnade för dem: "Jag kan inte befalla er att *begrava* Jönköpings koleradöda, men jag vill att ni skola *gräva ned* dem på kyrkogården, och jag skall själv vara med er, då ni gör det." Folket lydde honom och på få dagar var lugnet i staden återställt. Han var ogift och dog 1835.

¹⁾ *Per Adolf Ekorn*, f. 1758 av vice borgmästaren i Strängnäs Per Ekorn och Maria Christina Froman. Han blev efter vederbörlig utbildning härads hövding i hela Västerbottens domsaga med lagmans titel, blev vice landshövding 1808 och landshövding i Västerbottens län 1811 och adlades 1815. Han förordnades till landshövding i Älvsborgs län 1816, men utnämndes redan 1817 till justitieråd. Anledningen till att han så snart lämnade länet, säges hava varit den, att han ivrigt motverkat gård-fariprivilegiet i de södra länsdelarna, där han i följd härav blev impopulär. Han dog 1819. I sitt gifte med Magdalena Tholerus, som överlevde honom, hade han icke barn.

i fruntimers närvaro någon gång icke skrädde orden, utan lät undfalla sig equivocera och mindre fina uttryck. 4:o Den för-
omnämnde förre Majoren *Carl Flach*¹⁾, som redan före sitt
tillträde till Länsstyrelsen var i allmänna omdömet bränn-
märkt och mindre väl känd, hvarföre ock hans befordran till
ett så viktigt Embete allmänt i orten motsågs med missnöje
och kort sagdt förundran. Följden var ock att han ehuru af
Kgl. M:t högeligen gynnad, likväl efter några års förlopp,
och sedan det kommit till Kgl. M:ts kunskap, att han för skul-
der, som förmodades vara ådragne genom spel, måste låna
penningar till sin räddning bland andre af nästan hvarje Lä-
nets Upbörds Man, som derigenom äfventyrade att icke
kunna göra rätt för sig hos Kronan, dels att han för illalefnad
med sin eljest vackra och älskvärda hustru af henne öfver-
gafs, så att skillnad i äktenskapet dem emellan inträffade,
blef föranlåten att från Läns Styrelsen taga afsked.

Det må ock här antecknas, att som Landsh. Flach, under
sin tjenstetid gemensamt med mig vid Läns Styrelsen var
med mitt förhållande missnöjd mycket derföre, att jag fann
mig stundom befogad och föranlåten att reservera mig emot

¹⁾ *Carl Georg Flach*, f. 1778 av häradshövdingen i Dalslands norra
domsaga lagmannen Fredrik Flach och Beata Catharina Uggla. Han blev
major vid Mörnerska husarregementet, fick överstelöjtnants titel och blev
tillförordnad landshövding i Älvsborgs län 1817 samt ordinarie landshöv-
ding där 1820. Han fick avsked 1825 och levde sedan utan tjänst, till dess
han 1841 blev tullinspektör vid Blockhusudden, där han dog 1846. Flach
var sedan 1811 gift med Anna Ebba Aminoff, f. 1794, d. 1860. Makarna,
vilkas äktenskap upplöstes genom skilsmässa, voro barnlösa.

Flach tog en framstående del i Västra Arméns revolution år 1809 och
blev också belönad härifrån. Han fick upprepade gånger hjälp från högsta
ort i sina ständigt usla affärer. Anledningen till att han fick avgå såsom
landshövding antydes i dessa anteckningar, och i en minnesteckning över
honom (*Borås Tidning* 1846 nr 20) säges, att han "begått felsteg, för vilka
han straffades med förödmjukelse och olycka". Att han äntligen återin-
sattes i statstjänst lär ha berott på, att han utgivit en för regeringen
gynnsam skrift i den då besvärliga frågan om Trollhätte kanalbolag.

hans lagstridiga, förhastade och oriktiga beslut, men han icke såg sig i stånd, att i anseende till min ordentlighet och noggrannhet i mina åtgärder, derföre på något sätt komma åt mig, så företog han sig i stället att indirecte vända sina vapen emot mig dels dymedelst, att han en vacker dag, blott af ett infall, vägrade Läns Notarien Ståhl¹⁾, en skicklig och beskedlig yngling, att å Lands Cansliet föra Protocollet, såsom han alltid förut vanligen gjort och till hans tjänst hörde — ett beslut hvaremot jag ansåg mig nödsakad anteckna min reservation till protocollet, och som Hof Rätten, efter anförde besvär, genast ogillade — dels ock derigenom att han lät tillställa en anklagelse mot min broder, dåvarande Kronofogden M. Almqvist på Dahl vid Wedbo härads ting, för det han skulle ha förfarit oriktigt vid utmätningar hos allmogen för Länets spannemåls Medel och hvilken anklagelse hade den för min Broder bedröfliga följd, att han genom Häradsrättens Utslag dömdes att mista tjänsten; och ehuru detta beslut i så måtto mildrades hos Hof Rätten och Konungen att han endast ansågs skyldig till suspension i 2:ne År, blef dock min Bror af denna motgång så nedslagen och modfälld, att han från Kronofogdetjensten tog afsked och sålunda för all sin tid försattes med hustru och barn i torftig belägenhet. Och som det är all anledning tro, att berörde anklagelse mot min Bror var tillstöld äfven af hämndelystnad mot mig, har jag allt sedan äfven af detta skäl i förening med den broderliga ömhetskänslan ansett mig pliktig att i den mån jag kunnat, hylla och hjälpa denna min olycklige Broder, ehuru jag icke ägt den ringaste del i hans förenämnde felaktiga förhållande, utan tvärtom allt i från den tid han blef Kronofogde, — till hvilken befordran jag hufvudsakligen bidrog — både ömt och alfvar-

¹⁾ *Olof Ståhl*, f. 1792, d. 1838, son av lantränsmästaren i Älvsborgs län Johan Florens Ståhl och Johanna Gustava Bahrman. Han kallas vice härads hövding, var länsnotarie i Älvsborgs län 1819 och dog ogift.

samt varnade honom för att öfverskred i tjensten och för alla afvikelser af hvad namn och beskaffenhet som helst.

Till händelserna med Landshöfding Flach hade jag i första rummet bort omförmåla, att genast efter det han emottog Länsstyrelsen i Wbg. complimenterade han mig särdeles artigt, under yttrande, att han förut kände mig såsom Embets Man på en mycket god sida och räknade på min vänskap och mitt goda tjenstebitråde. Jag svarade, att sådant vore både min pligt och mitt nöje. Kort derpå tilldrog sig den händelse, att Flach, som under en resa varit missnöjd i och för uppehåll på Gerdhems Gästgifvaregård, låtit inkalla Gästgifvaren och Hållkarlen samt upplysningsvis då varande Läns Man Carlsson, till Cansliförhör att härföre stå till rätta. Före den dag förhöret skulle hållas gick jag upp till Flach, der han bodde och vid enskilt samtal af förtroende föreställde honom, att han sjelf vore jäfvig att handlägga detta mål och borde således låta Embetet uppta och bedöma ärendet, och åberopade jag dervid ett dylikt Exempel i lika sak under Landshöfding Liljehorns tid, som äfven klagat öfver dylikt uppehåll på Mellerud, men låtit Landshöfdinge Embetet fungera. Flach tackade mig då för förtroendet och sade sig vilja ställa sig min framställning till efterföljd. Men — hast Du mir gesehen — när målet å bestämda dagen förekom, infann sig Landshöfdingen sjelf å Lands Cansliet och ville upptaga målet, i förening med mig. Innan parterna förekallades, uprepade jag min anmärkning. Men, han sade sig då, efter att närmare ha hört sig före, vilja sjelf behandla ärendet. Jag respecterade all hans beslut men fann mig föranlåten att reservera mig till Protocollet. När nu målet föredrogs och Parterna förekallades, uplästes den af Läns Man Carlsson öfver klagomålet hållne Undersökning, deraf framgick att Landshöfdingen gifvit genast en örfil åt Hållkarlen, att intet annat uppehåll för Hr. Landshöfdingen ägt rum, än som hade åtgått

och var nödvändigt för att framtaga hästarne ur stallet och spänna före vagnen, och jag hemställde derföre om icke alt ansvar i Målet borde förfalla. Men Hr. Landshöfdingen lät förekallda Parterna och afkunnade det Utslag sjelf, att både Gästgifvaren och Hållkarlen skulle plikta hvar sine 2 Rdr. Bco. Äfven emot detta Beslut var jag nödsakad Reservera min särskilta tanke till Protocollet. När besvär derefter anfördes af Gästgifvaren och Hållkarlen i Hof Rätten, uphäfdes i allo Landshöfdingens åtgärder och beslut, såsom olaglige. Oaktat således Hr. Landshöfdingen sjelf var skulden till min Reservation och frånträdde aldeles förtroendet för mig jemte det förut gifna löftet, blef han dock från denna stund med mig högeligen missnöjd, det han äfven tydligen lät förstå, så att kallsinnigheter oss emellan sedermera nästan stadigt ägde rum.

Från 1821 till 1841 eller i 20 År förvaltade jag sjelf, med få undantag, föranledde af sökt och erhållen permission på kortare tid, den mig i Nåder anförtrorde Domsaga: och jag äger den hugnad, att under all denna tid ingen gång hafva varit under Action eller fiscaliskt tilltal för något Embetsfel eller för någon underlåtenhet af de till tjensten hörande skyldigheter, hugnad, som icke alla Domare torde äga. Jag njuter ock den tillfredsställelsen att af de flere ynglingar, som biträdt mig under Embetsutöfningen, hafva genom recommendation hos Hof Presidenterne utverkat befordran för 8 till V. Häradshöfdingar neml. Zengerlein, Hvitfeldt, Borg, Schreil, C. O. Almqvist, Drakenberg, Hasselrot och Uddenberg.

Koleran i Vänersborg och stadens brand år 1834.

I en sådan minnesteckning, som denna, bör det icke lemnas obemärkt, att sedan Cholera sjukdomen sommaren 1834 på ett högst bedröfligt sätt utbröt i Wenersborgs Stad så att i Augusti Månad omkring 40 lik i veckan jordfästades, hade äfven jag det missödet, att en af mina pigor i huset anfölls av denna sjukdom och hvarigenom alla andra i mitt hus hotades att blifva offer. Jag, som då var träget sysselsatt att hemma utarbete Sommar Tinget för Grästorps Tingslag och skulle inställa mig på Grästorps Tings Ställe vid slutet af samma Månad för att afkunna Domar och afsluta Tinget, fann vid detta förhållande mig nödsakad att vid afresan till Grästorp dit medtaga hustru och barn, hvarefter vi, för att undgå den hotande faran af smitta i Wenersborg, gagnade ett lyckligt tillfälle, som erbjöds oss, att flytta till Malma Sätessgård i Wiste Härad¹⁾ samt der tills vidare bebo och begagna flera der lediga rum. I lugn och utan fruktan för farsoten qvarblefvo vi då på Malma till närmare slutet af September Månad, hvarefter och sedan Koleran då i Wenersborg uphört, vi åter ditflyttade samt trodde oss kunna få vara i ro i vårt eget hus i Staden, beläget på Kongsgatan nära intill Kyrkan.

Men vårt lugn blef icke långvarigt. Hemkommen den 4 derpåföljde October från ett hållet Urtima Ting i Grästorp fick jag mot aftonen samma dag just då jag och min hustru höllo på att dricka thé, erfara, att larmtrumman och klockringningen antydde, det elden var lös i Staden närmare intill Edstullen hos en Skomakare Kylander. Då denne händelse inträffade i andra ändan af Staden långt i från vårt bebodde hus, kunde vi icke föreställa oss möjligheten deraf, att elden

¹⁾ Malma i Malma socken ägdes då av lagmannen Erik Magnus Kuylenstierna.

skulle sträcka sig till oss, i synnerhet som vädret var aldeles lugnt. Men vi bedrogo oss i denna förhoppning. Elden fick ohejdad utbreda sig allt mer och mer, samt rasade i så ytterlig grad, att alla hus i Staden och deribland mitt, med undantag af allenast några få kojor, blefvo innan påföljde morgon till grushögar förvandlade. Jag med hustru och barn blefvo således husville och en stor del af vår lös Egendom upbrann. Mistningen af vårt trefliga och väl inredda hus jemte mycken annan Egendom bekymrade oss mycket. Lyckligtvis erhöilo vi väl någon ersättning för huset genom brandförsäkringsvärdet¹⁾, äfvensom för en del af den förlorade lösa Egendomen genom frikostige och hedrande sammanskotts gåfvor af den i olyckan deltagande Allmänheten från alla delar af Riket. Men omsorgen var i alla fall stor och vi voro husville. Först och till en kort tid fingo vi jemte min svärfar Commerce Råd Krull, som äfven blef husvill, tak öfver hufvudet i General d'Orchimonts²⁾ hus utanför Edstullen, men med hustru, barn, skrifvare och tjenstefolk kunde jag för min del icke här rymmas. Jag hyrde en Våning å Önafors, på ett halft År, flyttade dit och bodde der med de mina under tiden.

Motgångar i affärer, eldsolycka, tvister angående Almqvists fastighet, inbrottsstöld i hans hus.

Den ena olyckan följde den andra. Vid början af 1835 blef Commerce Råd Krull illa sjuk och dog d. 20 Januari nyssnämnde År. Genom denna smärtsamma förlust af den hederlige Gubben yppades nya bekymmer.

Under hans livstid vid slutet af 1834 hade han köpt d'Orchi-

¹⁾ Huset var brandförsäkrat för 4,000 rdr banco.

²⁾ Generalmajoren i armén Wilhelm Albrecht d'Orchimont, f. 1783, d. 1861, var chef för Västgöta-Dals reg:te. Hans hus var den s. k. lägenheten Skansen, senare kallad "Officershuset" och nu byggnadskvarteret Violon 1—3, eller huset nr 2 vid Edsgatan.

montska huset för 8,666 Rdr 32 Bco. Arfvingarna efter hans död beslöto då att öfverlåta denna Egendoms handel på mig och i följd häraf flyttade jag och de mina i Mars 1835 från Önafors till nämnde Egendom, hvarefter jag likviderade köpeskillingen directe till General d'Orchimont för Egendomen, derå jag sedan sökte och erhöll upbud och fasta. Ett nytt missöde träffade mig åter icke långt derefter. Sedan jag å Auction efter framledne Commerce-Rådet Krull i Mars 1835 inropat den så kallade Comedie ladan vid Edstullen för 681 Rdr. och besörjt denna ladas flyttning och uppsättning såsom foderlada på ett annat ställe eller på Öfverstelyckan närmare intill södra flygelbyggnaden för 300 Rdr. tilldrog sig den fatala händelse, att samma lada natten till den 6 Juli 1837 stod i ljusan låga och totalt nedbrann, hvartill någon annan orsak ej kunnat, oakadt skedd ransakning, utrönas, än att, efter verkställd linbråtning dagen förut, en långkärra på aftonen infördes i Ladan, å hvilken kärra funnits lagda några, efter eldens släckning i lingrafven, nyttjade linbråtor, stolar och bräder jemte halfbrända vedträn, hvilka troligen icke varit väl släckte och i förening med det lin, som åtföljde Redskapen, verkat antändning i ladan, der hö och halm jemte ved, och åtskilliga åkdon och redskap förvarades. Följden häraf blef, att jag nödsakades låta upföra på längre afstånd ifrån Manbyggnaderne utanför Beateberg å Öfverstelyckan en ny foderlada, hvilken, jemte förlusten af den nedbrända ladan med de flere effecter, som deri förvarades, tillskyndade mig en kostnad till sammanlagdt belopp af 1,934 Rdr. 20 sk. Rgs, oberäknadt Brandförsäkringssumman 600 Rdr. samma sedelslag, som erhöles från Stockholm och äfven användes till samma nybyggnad, så att förlusten in alles var 2,534 Rdr. 20 sk. Rgs.

En annan katastrof, icke särdeles angenäm för mig, men ej eller hedrande för vederbörande, tilldrog sig äfven i Juli Må-

nad 1843 på så sätt, att Handlanden Malm¹⁾ genom sitt arbetsfolk, oaktadt min anmälte protest, behagade låta nedrifva sten muren, som omgifver Bagerigården och tillgränsar mine byggnader med dertill hörande trån, planteringar och frukter, för att använda stenen till då pågående Residence-byggnaden, den Malm entreprenerat. Jag ingaf till K. B. i Länet d. 10 Juli samma År protest emot nämnde våldsamhet och visade med transsumt af Kronans Contract med Malm om samma byggnad af d. 4 Mars samma År, att Malm väl tilläts, om behovet för byggnaden det fordrade, dertill använda gråsten uti den kallmur, hvilken stänger Kron Bageritomten å t V a t t e n s i d a n, men aldeles icke den mur, som ingår i mina ägor och byggnader samt dem omgifver; hvadan jag yrkade, att Malm måtte förbjudas fortsätta den mina ägor angränsande Sten Murens rifning samt åläggas återställa hvad som redan från muren nedrifvits och bortförts. När skriften ingafs till Kgs. Befde, var dock icke Landshöfding Sandelhjelm²⁾ i Staden utan hade afrest längre bort åt landet och Landskam-

¹⁾ *Carl Adolf Malm*, handelsman och ägare av landeriet Nabbensberg i Vänersborg, f. 1804, d. i Vänersborg 1865, g. 1833 m. Henrietta Wilhelmina Hafwenström, f. 1814 i Vänersborg, d. där 1897. Deras döttrar voro gifta, *Magdalena Carolina Wilhelmina*, f. 1834, d. 1877, m. apotekaren Johan Severin Pyhlsson, och *Emilia Matilda*, f. 1838, d. 1923, m. regementsskrivaren Olof Florens Herman Appelberg.

²⁾ *Paul Öhrwall*, adlad *Sandelhielm*, hade blivit landshöfding i Älvsborgs län 1825. Han var född 1766 av ränt- och proviantmästaren på Varbergs fästning Hugo Öhrwall och Susanna Pyhlsson. Han hade gått den civila tjänstemannavägen och bevistat fälttågen 1812—1814 såsom intendent vid generalkrigskommisariatet samt haft diplomatiska uppdrag bl. a. vid kongressen i Wien. Han blev kammarråd 1818, landshövding i Norrbottens län 1821, adlad 1826. Död i kolera i Vänersborg 1850. Karl XIV Johan hade stort förtroende för honom, särskilt för hans förmåga att skaffa penningar. Den senare föranledde konungen att blanda bort hans namn och kalla honom "Monsieur Valeur" i stället för "Monsieur Öhrwall". Om hans giftermål och barn se Elgenstiernas Ättartavlor.

rer Gasslander¹⁾, som jag sökte för att kunna få rättelse var ej eller att råka för bortresa. Under Lagman Sandbergs²⁾ äfven inträffade frånvaro och efter erhållen tjänstledighet bestreds Lands Secreterare Embetet af min Brorson V. Härads-höfding C. O. Almqvist, och han förklarade sig jäfvig att handlägga ärendet. Skriften fick således ligga orörd närmare en hel vecka — och när Landshöfdingen äntligen kom hem samt jag infann mig hos honom för att påyrka min rätt, undskyllde han sig dermed att den klandrade åtgärden vidtagits genom Landskamrerarens föranstaltande i Landshöfdingens frånvaro, och att han icke kunde hjälpa detta som redan skett, men ville förmå Malm att upföra annat hag i stället samt syntes låta i öfrigt förmärka sin önskan att jag, utan vidare stridighet, ville låta dervid bero. Jag, som yttrade mig obenägen för allt gräl, fullföljde på grund häraf icke vidare någon talan, utan fann för godt att återtaga skriften, samt fick sedan af Malm uppsat brädstaquet, som icke särdeles pryder

¹⁾ *Fredrik Håkan Gasslander*, f. 1791 av perukmakaren Samuel Gasslander och Eva Fredrika Hoffman. Han blev landskanslist i Älvsborgs län 1812, länsbokhållare 1813, fick landskamrerares titel 1817, blev kronofogde i Marks fögderi 1819 och landskamrer i länet 1836 samt fungerade en tid såsom t. f. landshövding. Han var en mycket driftig och duglig ämbetsman, men måste på grund av undergrävd ekonomi lämna landskamreraretjänsten 1851 och blev då postinspektör i Vänersborg. Han avled 1862. Om hans giftermål och barn se Kugelberg: Sveriges Postmästare.

²⁾ *Anders Peter Sandberg*, f. 1794 av ägaren av Rånnum, kamreraren vid Trollhätte Kanalbolag Gustaf Sandberg och Anna Christina Bagge. Han blev student i Uppsala 1814 och tog juridisk examen. Borgmästare i Vänersborg 1824. Landssekreterare i Älvsborgs län 1827. Erhöll lagmans titel 1834. Död 1846. Gift 1824 m. Hedvig Ulrika Sofia Kafle, f. 1806, d. 1880, dotter av ryttmästaren Johan Samuel Kafle och Hemfrid Ulrika von Wolcker. Lagmannen Sandberg hade barnen: *Anna Ulrika Magdalena*, f. 1826, d. 1867, g. 1844 m. kaptenen Fredrik August Wirgin, f. 1811, d. 1895. *Gustaf*, f. 1828, d. ogift 1905, borgmästare i Vänersborg. *Christer Peter*, f. 1832, d. 1913 i London, berömd ingenjör, se Nord. Fam.-Bok. *Mauritz (Moje) Alexis*, f. 1834, d. 1882, kapten vid Västgöta-Dals reg:te.

stället i gemenskap med den återstående andelen af Sten Muren. Behandlingssättet emot mig i denna affär var likväl verkligen hvarken rättvist eller grannlaga, då jag af General d'Orchimont ärligen köpt och betalt Sten-Muren i sammanhang med den öfriga Egendomen, samt en enskilt Entrepreneur, tvärtemot sitt Contract, ingalunda var befogad att utan sökt eller erhållen tillåtelse af mig och emot min vilja tillgripa Sten Muren, som obestriddt var att anse för min egendom, åtminstone till dess jag genom laga Dom blifvit den frånvunnen.

Ett annat, ännu gröfre, tillgrep föreföll i mitt hus icke långt derefter. Natten till den 16 Augusti 1843 företogo sig nemligen någre okände illgernings Män att i öfra våningen af min straxt utanföre Edstullen vid Wenersborgs Stad ägande Manbyggnad och i det rum, som är beläget på södra gafveln, och då beboddes af min Medhjälpare V. Häradshöfdingen Lindbäck, hvilken dock vid tillfället var borta på landet, genom söndersläande af det ena längst i Vester befintliga fönstret, samt med upställande och begagnande af en bland de mig tillhörige brandstegar, bryta sig in i nämnde rum, hvarefter illgernings Männen, utan att vidröra eller borttaga något af hvad i detta rum fanns, öppnade sig ingång genom den tillslutne, men icke med lås igenstängde, dörren till mitt derintill angränsande större rum, och der genom upbrytande dels af min Chiffonnie, dels av ena längst i söder befintliga lådan af mitt Skrifbord tillgrepo dels Contante pengar i åtskillige buntar af så väl Riks Bankens, som Privat Bankernes sedlar, dels ducater och guld Mynt, varandes Contanternes och guldmyntets sammanlagde belopp och värde af mig inför Domstolen edeligen upgifvet att utgöra minst 2,000 Rdr. Bco., dels en snusdosa af guld, dels en snusdosa af silfver, dels ett franskt Repetér och väck-Uhr jemte vidhängande kedja, pitschaft med Carniol

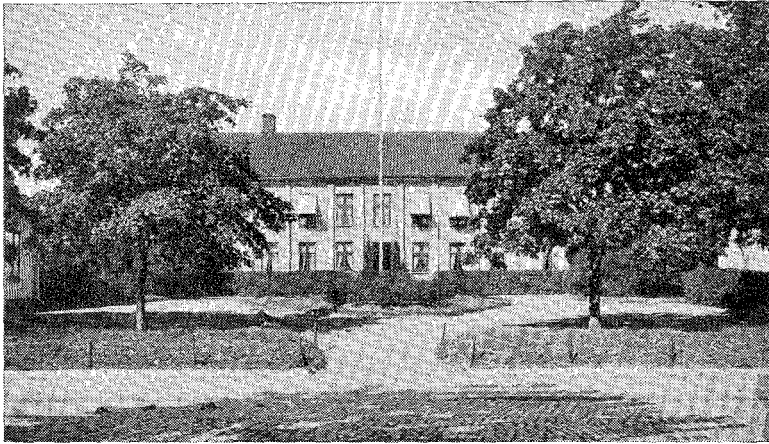
sten och 2:ne ur nycklar allt af guld, dels en guldring med Carniolsten och deri tecknade bokstäfverna H. A.

En vidlyftig ransakning härom anställdes vid Wenersborgs Kämners Rätt, börjades d. 22 Aug., fortsattes d. 12 och 20 September, d. 26 October, d. 23 November och d. 14 Dec. 1843, den 4, 9 och 23 Jan. samt d. 17 Febr. 1844, å hvilken sistnämnde dag, efter det 88 Vittnen blifvit afhörde, utslag föll, sedan f. d. artilleristen Olof Ericsson från Skulebodan, min förre tjänstedräng Lars Olofsson, hemmasonen Olle Bengtsson i Finnegårdsered, pigan Annika Danielsdoter på Torpet, qvarnkörare Drängen Olof August Andersson och Drängen Fredrik Andersson, varit för brottet under tilltal ställde; innehållande nämnde utslag, att flere skäl och omständigheter väl förekommit emot tilltalade Lars Olofson, Olle Bengtsson, Annika Danielsdoter och Fredrik Andersson att antingen hafva begått nämnde stöld, deri deltagit eller med vetskap derom den samma befrämjat; Men då bevisningen härutinnan saknade laglig fullstämmighet och Edgång i Mål af beskaffenhet, som detta, icke vore lämplig, pröfvade Kämners Rn rättvist förklara de tilltalade icke kunna, i brist af bevisning, åt saken fällas; hvaremot Drängen Lars Olofsson för snatteri af hö- och halmfoder från sin husbonde blef fälld att böta det snattades hela värde med Två Rdr. Bco i treskifte och att vid bristande bötestillgång straffas med sex dagars enkelt häkte samt derefter undergå enskild skrift med aflösning i Wbgs Stads Kyrkas Sacristia och ersätta mig det snattade med nämnde värde: Till följd hvaraf Lars Olofsson jemväl enligt 1833 Års tjenstehjons Stadga, förklarades skyldig att, såsom otroget tjenstehjon, mista hela betingade lönen och återgälda Städjan. Det visade sig under Ransakningen vid Domstolen, att Vittnena, dels af fruktan för följderna, dels af möjelig delaktighet i brotten, dels troligen genom intalande af de anklagade, icke velat och kunnat för-

mås att upptäcka sanningen, utan att bemödanden tvärtom påtagligen varit använde att på allt sätt dölja och i mörker insvepa det verkliga förhållandet; att likväl min Dräng Lars Olofsson, denne på dryckenskap, utsväfnings, krogbesök och elakhet begifne yngling, enligt en till nära visshet gränsande sannolikhet, hufvudsakligen varit den, som antingen af missnöje öfver dess erhållne upsägning från årstjensten hos mig, eller öfver de honom gifne föreställningar för sitt derunder visade tilltagsna och opålitliga upförande, eller af grof egennytta, om icke sjelf verkställt, åtminstone afvetat och i complot med andre vanartige, på laster och rof begifne, supkamrater tillställt och befrämjat denna inbrottsstöld, samt att Olof Bengtsson i Finnegårdsered eller den så kallade Potatis Olle, varit egentligen den, som, i gemenskap med någre andre, på Drängen Lars Olofssons inrådan, anvisning och ledning med afpassande af den tid, då Häradshöfding Lindbäck var borta, och ingen bebodde det rum, der inbrottet skedde, samt med kännedom att jag hvilade öfver nätterne i sängkammaren på norra sidan af byggnaden, föröfvat tjufnadsbrottet. Bland det stulna voro äfven några mig tillhörige klädespersedlar, tillgrepta ur min garderob vid tillfället, men dessa igenfunnos några dagar derefter, i följd af Policens ransakning, under en Handlanden G. Jonsson tillhörig hölada på Stadens ägor och blefvo mig återställda. Sedan en kringstrykande vanartig gumma blifvit från Göteborg hitskickad derföre att hon innehåft den Carniolring, som jag igenkänt tillhöra mig, och vid omförmälda tillfälle blef bortstulen, så anställdes väl någon tid derefter ransakning mot henne och jag återfick väl denna ring, efter det Carniolstenen och namnteckningen derå varit utbrutne, men Kämnars Rätten uppsköt ransakningen från ena dagen till den andra för uplysningars infordrande: och imedlertid fick käringen tillfälle att ur det bristfälliga stadshäktet rymma, utan att ertappas — och följ-

den var, att ransakningen afstannade och att jag allt sedan icke återfått hvarken de stulna pengarna, Nipperna eller något annat, utom klädespersedlarne och den plundrade Carniolringen. Att söka ändring i Kämners Rättens åtgärder och beslut var ock utan allt ändamål, enär jag, sjelf närvarande vid alla ransakningstillfällena, tydligen inhämtade, att bevisning icke fanns eller kunde, oaktadt alla använda forskningsförsök, åstadkommas. Under berörde för mig olyckliga Månad Aug. 1843 fick jag äfven erfara den sorg, att min Broder Prosten Doctor Almqvist, som jag verkligen högt värderade och älskade, d. 12 i samma Månad i Grenna genom döden afgick, efter en lefnad af 74 År och 9 Månader.

Till förenämnda, mig öfvergångna, verkligen hårda, missöden och lidanden, må äfven läggas den motgång, att ehuru jag på god tro redligen och lagligen snart sagdt inför Embets Auctoriteternas egna ögon köpt min fasta Egendom i Wenersborg, har jag likväl, till min stora surprise, i December 1845 blifvit af Stadens Drätselkammarers Ombud Landsfiscal Beckman instämd till Stadens Rådhusrätt, i påstående, att till Staden afträda 27 3/4 kappeland jord, eller dels den jord, hvarå mine byggnader äro upförde, dels den, som, under namnet Skanshålorne, utgör trädgård söder om byggnaderne, allt på grund af en öfver Stadens ägor År 1787 uprättad och af Staden åberopad Charta, som medelst förnyad Rågångs Mätning af Kapten Adamsson År 1843 förments hafva till sin riktighet erhållit ytterligare vitsord. Denna icke blott emot mig, utan äfven flere andre ägare af stadsjord, i lika syftning, anställda rättegång har flera gånger förevarit vid Rådhus Rätten, men blifvit upskjuten, samt beror af samma Domstols handläggning och pröfning, utan att man kan förese utgången, som kanske icke i min lifstid får förspörjas. Äntligen har dock genom Wenersborgs Rådhusrätts d. 21 Juni 1847 gifne Dom, hvilken sedermera vunnit laga kraft, på an-

*Lagman Almqvists (f. d. d'Orchimonts) gård,
(numera Edsgatan 2).*

förde skäl förklarats, det jag, jemte flere svarande, som icke kunnat öfverbevisas innehafva någon annan eller mera jord, än våre företrädares fastebref utvisa, må för sig och sine rätts innehafvare, nu och framgent varda bibehållne vid besittningen af omtvistade lagfångne jordlotter; börande likväl svaranderne för besagde jordlotter, i förhållande till öfriga donationsjorden, enligt stadgade grunder, utgöra de afgifter och onera, som samma jordlotter redan äro eller framdeles kunna vara ålagde: och hade rättegångskostnaden, med afseende på målets beskaffenhet, blifvit parterne emellan qvittad.

Här avbrytes Almqvists egenhändiga levernesbeskrivning, och han synes ej hava fått tillfälle att fortsätta sina anteckningar, vare sig nu detta berott på sjukdom eller andra omständigheter. Han avled såsom förut nämnts år 1849. Enligt den efter honom förrättade bouppteckningen upptagas bland tillgångarna mangårdsbyggnad med två flyglar, stall och fähus med omgivande jord vid Skanshållorna, inköpt enligt köpebrev den 9

mars 1835 och med fasta av den 7 mars 1836, en ladugårdsbyggnad å Överstelyckan emot södra landsvägen och Torpagatan, allt till ett värde av 13,241 riksdaler. Kontanta penningar funnos till ett belopp av 475 rdr samt bevis om deposition i Privatbanken av 400 rdr. Av guldföremål funnos ett fickur, en signetring och en käppknopp, allt värt 60 rdr. I boet fanns vidare 1818 lod silver å 1 rdr lodet. Med möbler och andra inventarier utgjorde tillgångarna 68,810 rdr och skulderna voro upptagna till 1,928 rdr.

Vid levernesbeskrivningen äro fogade koncept till några av de tio tal, som Almqvist hållit vid sin dubbning år 1843 till Nordstjerneriddare och vid den festmåltid, han i anledning därav givit, samt hans anförande såsom prestat vid landssekreteraren Sandbergs begravning år 1846. Då sådana dokument väl sällan bevarats till eftervärlden, har man ansett lämpligt att såsom tidstypiska här avtrycka även dem:

Efter dubbningen.

Oberedd att på ett så värdigt sätt, som jag borde och önskade, kunna besvara hr. Landshöfdingens och Commendeurens vackra och smickrande framställning, får jag nu endast förklara, att det är med djup underdånig vördnad och tacksamhet, som jag i dag emottager af K. M:ts Nåd det gifna vedermälet af hugkomst för mångåriga Embetsmannas bemödanden. Till hr. Landshöfdingen och Commendeuren har jag äran hembära uttrycket af denna känsla, och får jag derjemte ödmjukast tacka så väl hr. Landshöfdingen, som äfven öfrige herrar officianter för deras benägna och vänskapsfulla biträde vid denna Ceremonie.

Vid Bordet.

1:o) M. H. Lifvad af underdånig tacksamhet för den Nådebevisning mig förunnats, upmanar jag herrarne att fatta gläsen, för att genom en skål i underdånighet uttrycka vår djupa vördnad, våra lifliga Välönskningar för den med förtjänstens högsta rätt lagerhöljde Äldrige Monarken Hans Maj:t Konungen af Sverige och Norrige CARL XIV JOHAN.

Lefve Konungen.

2:o) M. H. Näst Kongl. Maj:ts Nåd har jag för den erhållne utmärkelsen att tacka dels Hans Excellens Justitiæ Ministern, som befrämjat, dels Herr Landshöfdingen i min Embetsort, Skaraborgs län, som framfört underdånig anmälan om utmärkelsen. Jag finner mig därför både af pligt och böjelse föranledd att vid detta tillfälle föreslå en skål för Herr Excellens Herr Justitiæ Stats Ministern och Commendeuren friherre Gyllenhaal samt för Herr Generalen, Landshöfdingen och Commendeuren d'Orchimont¹⁾.

3:o) M. H. För närmare ett halft Sekel tillbaka hade jag äran knyta ett angenämt Vänskapsband med Herr Landshöfdingen och Commendeuren Sandelhjelm under vår gemensamma Ungdomstid i hufvudstaden, der vi begge arbetade för bildandet af vår framtida befordran. En högre Försyns skickelse har sedermera velat, att detta knutne ungdomliga Vänskapsband skulle utvecklas och stadgas i denna ort, dit vi begge blifvit sammanförde såsom Embets Män i hvar sin verkningskrets, och der vi begge nu, på gränsen af ålderdom, sannolikt komma att sluta våra dagar. Minnet af dessa tillfällen har hos mig uplifvats i dag, då jag haft glädjen att af Herr Landshöfdingen, på Kongl. Maj:ts höga befallning, emottaga den utmärkelse med Nordstjerne Orden, som mig

¹⁾ Förutvarande chefen för Västgöta-Dals regemente Wilhelm Albert d'Orchimont var sedan 1838 landshövding i Skaraborgs län.

Nådigst blifvit tillerkänd, och jemte det jag får äran framföra uttrycket af min skyldiga tacksambet för så väl denna, som all annan bevisning af Ynnest och Vänskap, utber jag mig äfven, att Herrarne behagade förena sig med mig om en Vålgångsskål för Vår Vördade Styresman öfver Länet Herr Landshöfdingen och Commendeuren Sandelhjelm.

4:o) Skål för de Herrar Riddare, som i dag vid dubbnings-tillfället behagat officiera.

5:o) De öfrige Herrar Riddare, äfvensom de Herrar militairer, som i dag behagat hedra med sin närvaro.

6:o) Den Juridiska Faculteten och de Herrar, som till Domare Magten höra. Lagman Sandberg¹⁾, Häradshöfding Montén²⁾, Borgmästaren Bergius³⁾, Rådman Zengerlein⁴⁾, Häradshöfdingen Almqvist⁵⁾, Auditören Russberg⁶⁾, [Landssekreteraren Strömberg⁷⁾], Häradshöfdingen Lindbäck⁸⁾.

¹⁾ Jfr not 2 sid. 34.

²⁾ *Gustaf Adolf Montén*, f. 1800, d. 1875, häradshövding i Nordals m. fl. härads domsaga, g. m. Maria Charlotta Ehrengrenat, f. 1816, d. 1898, dotter av översten Axel Wilhelm E.

³⁾ *Johan Magnus Bergius*, f. 1790, d. 1854, borgmästare i Vänersborg sedan 1828, g. m. Johanna Enbom, f. 1808, d. 1842, dotter av kontraktsprosten Lars Enbom och Fredrika Wallstedt.

⁴⁾ *Johan Fredrik Zengerlein*, f. 1802, d. 1843, v. häradshövding, rådman i Vänersborg, g. m. Maria Christina Zetterberg, f. 1800, d. 1874, dotter av märkareåldermannen vid flottlaget i Vänersborg Per Z. och Anna Stina Westerberg.

⁵⁾ *Carl Oscar Almqvist*, f. 1813, d. 1875, Harald Almqvists brorson, länsnotarie i Älvsborgs län och sedermera landssekreterare där. G. m. Fredrique Agrell, f. 1826, d. 1918, dotter av handlanden Fredrik Agrell och Fredrika Enbom (syster till borgmästare Bergius' fru).

⁶⁾ *Anton Wilhelm Russberg*, f. 1805, d. 1886, ogift. Auditör vid Västgöta-Dals reg:te, rådman och sedermera borgmästare i Vänersborg.

⁷⁾ *Carl Adolf Strömberg*, f. 1787, d. 1859, en med många uppdrag betrodd man. Såsom landskanslist och hospitalssyssloman i Vänersborg erhöill han landssekreterares titel. G. m. prästdottern Ulla Högwall. Parenthesen omkring hans namn visar, att H. A. med rätta tvekat om huruvida landssekreteraretiteln skulle berättiga S. att räknas till justitiestaten.

⁸⁾ Jfr not 2 sid. 22.

7:o) Det Vördige Presterskapet: Herr Prost Carlsson¹⁾, Rådberg²⁾, Rector Hultström³⁾.

8:o) Mine Öfrige Herrar Gäster: Herr D. Sandmark⁴⁾, Öfverjägmästaren Segerdahl⁵⁾, [Landssekreteraren Strömberg]⁶⁾, Herrar Agrell⁷⁾, Andersson⁸⁾, Ingeniör Krull⁹⁾, Fältkamrer

¹⁾ *Carl Adolf Carlsson*, f. 1800, d. 1858, hade varit guvernementspastor på Sct Barthelemy, då han 1836 blev kyrkoherde i Vänersborg. G. 1. m. Juliana Spencer, f. 1807 på Sct Eustache i Västindien, d. 1838, dotter av plantören Johan Spencer och Rebecka Leonardi, 2. m. Sofia Elisabet Andersson, f. 1820, d. 1887, dotter av rådmannen Bengt Andersson i Vänersborg och Maria Magdalena Agrell.

²⁾ *Fredrik Rådberg*, f. 1789, d. 1853, hade avlagt hovrättsexamen och kansliexamen samt promoverats till filosofie magister, varjämte han varit bl. a. rektor vid Nya Elementarskolan i Stockholm, då han 1835 blev komminister i Vänersborg, från vilken syssla han aldrig vann vidare befordran. Utgivare av ett flertal på sin tid uppseendeväckande filosofiska och litterära skrifter. G. m. Carolina Castorin, f. 1795, d. 1872, dotter av brukspatronen C. Castorin och U. E. Holmgren.

³⁾ *Carl Samuel Hultström*, f. 1806, d. 1891, filosofie doktor, rektor vid Vänersborgs högre apologistkola, från år 1862 ombildad till Vänersborgs högre allmänna läroverk. G. m. Mathilda Sophia Liedberg, f. 1824, d. 1854, dotter av majoren Johan Martin Liedberg och Sofia Rommel.

⁴⁾ *Gudmund Sandmark*, f. 1783, d. 1850, regementsläkare vid Västgötadals reg:te och vid Vänersborgs Lazarett och Kurhus. Grundade genom testamente "Sandmarkska Stiftelsen" i Vänersborg, avseende uppförande av sunda och tjänliga bostäder åt åldriga och torvtiga, till arbetsklassen hörande personer. G. m. Christina Ulrica Friedenreich, f. 1785, d. 1846.

⁵⁾ *Gustaf Segerdahl*, f. 1803, d. 1891, överjägmästare i Älvsborgs, Göteborgs och Bohus län. G. m. Anna Catharina Billberg, f. 1806, d. 1885.

⁶⁾ Se not 7 sid. 42. Strömberg står här fakultativt upptagen bland "övrige gäster".

⁷⁾ *Fredrik Agrell*, f. 1784, d. 1860, betydande handelsman i Vänersborg, var svåger med borgmästaren Bergius och svärfar till landssekreteraren Carl Oscar Almqvist. G. m. Fredrique Enbom, f. 1801, d. 1876.

⁸⁾ *Bengt Andersson*, f. 1795, d. 1853, handelsman och rådman i Vänersborg. G. m. Maria Magdalena Agrell, f. 1789, d. 1841, syster till Fredrik Agrell. Deras dotter Sofia Elisabet var gift m. kontraktsprosten Carl Adolf Carlsson. Jfr ovan not 1.

⁹⁾ *Jonas Arnold Krull*, f. 1821, d. 1847, ogift, lantmateriauskultant i Älvsborgs län, var son till auditören Johan Krull och Anna Helena Palm och sonson till borgmästaren Krull, Harald Almqvists svärfader.

Rådberg¹⁾ och Herr A. Ehrengrenat²⁾).

9:o Uti något öfver 22 år har jag förvaltat Häradshöfdinge Embetet i den mig Nådigst anförtrrodde Domsaga. Innebyggarna i denna Domsaga utgörande ett antal af öfver 33,000 personer hafva af både högre och lägre Classer under denna min Embetstid städse omfattat mig med hyllning, välvilja och förtroende, samt derigenom skänkt en angenäm tillfredsställelse för mine använde redelige bemödanden att göra alla rätt efter mitt bästa förstånd.

Nu, då likväl min ålder och vacklande hälsa snart neka mig att sjelf lägga egentlig hand vid Domare göromålen, ville jag vid detta tillfälle genom en Skål egnad åt min domsagas innebyggare, betyga dem alla och enhvar min upriktiga högaktning, äfvensom min hjertliga tacksamhet, för deras emot sin gamle Domare visade tillgifvenhet och under liflig önskan af deras beständiga Välgång.

Af Prestafven vid Lagman Sandbergs begrafning.

Mina Herrar. Stunden är kommen att fullgöra den sorgliga pligt, hvarföre vi här äro samlade, neml. att åt hvilan i grafven anförtra de jordiska lemningarne af Konungens Tro Man, Lagmannen och Lands Secreteraren A. L. Sandberg. Hans dödsfall, ehuru länge förberedt genom en tärande sjukdom,

¹⁾ *Daniel Rådberg*, f. 1796, d. 1854, regementsskrivare vid Västgöta-Dals reg:te med fältkamrers titel, broder till komministern Fredrik Rådberg (jfr not. 2 sid. 43). G. m. Hedvig Maria Ahlroth, f. 1803, d. 1874, dotter av handlanden och rådmannen i Alingsås Svante Ahlroth och Edla Charlotta Billing.

²⁾ *A. Ehrengrenat* är antingen *Adam E.*, f. 1820, d. ogift 1877, provinsialläkare i Falkenbergs distrikt, eller *Albrekt E.*, f. 1822, d. 1900, ägare av Lilleskog i V. Tunhems s:n, båda söner till översten Axel Wilhelm E. och Charlotta Sofia Krull (dotter till borgmästaren Krull).

väcker likväl i flera afseenden ett sorgligt intryck. Utom de betraktelser öfver jordiska tings förgänglighet, som måste föranledas deraf, när en Man, som är i besittning af allt hvad ekonomiskt välstånd, huslig lycka, talrika Vänner och en ansedd plats i samhället, kan erbjuda angenämt af lifvet, först på en gång ryckes från sin Embetsmannaverksamhet, och sedan, af sjukdomens svåra följder, dör från alltsammans ännu i sina Manna År, så är hans bortgång i detta ögonblick otvivelaktigt en ej ringa förlust ej mindre för det Allmänna, än för detta samhälle, hvars Styres Man han också för nära 2:ne decennier tillbaka varit, och der han ännu utöfvade viktiga Communal-bestyr. Hvar och en, som rätt kände den bortgångne, vet, att han ägde ett utmärkt ordnings-sinne, stor verksamhet och drifthärdighet, en ren och redbar caractér, ett mildt och ädelt hjerta, som alltid slog varmt för medmenniskors väl och nödens barn. Dessa egenskaper i förening med hans gästfrihet och behagliga umgängesmanér, tillvunno honom allmän högaktning både i det enskilda lifvet och såsom Embets Man samt i följd deraf många vänner, som nu djupt känna betydelsen af hans förlust.

Trogne Arbetare. Du har nu nedlagt Din vandringsstaf, men till en bättre, en sällare värld har Du medtagit minne att uti tiden hafva upriktigt nitälskat för äfven jordiska lifvets förädling, förhöjning och lyckliggörande. Hvem såg Dig i Ditt hus här eller på Ditt täcka landtställe i kretsen af din familie, utan att glädjas åt Din och de Dinas sällhet. Der hade Du Din bästa, din käraste skatt — der var Du också i sanning den rikaste Man, Du hade här Din Maka — henne, som din goda Engel fört i dina armar för att under lifvets växlingar mellan glädje och sorg skänka Dig en försmak af himmelens fröjd, så långt det kan njutas af en dödlig; Der hade Du ock Dine älskelige söner och döttrar — oförgätligt

lefve Hans minne till välsignelse bland Eder — och nu, hängångne, högt värderlige Vän egna vi Dig

Vår sista afskeds-gärd,
Farväl från denna Verld,
Fallen är stafven,
Minnet blommar ur grafven.

ÅRSKRÖNIKA 1936.

När man som krönikör betraktar innehållet i den Pandoras ask, som fått etiketten 1936, kommer i tankarne en historia om Hjalmar Söderberg, berättad av Hasse Z. I den gamla goda tiden innan han övergivit Stockholm för Köpenhamn, satt Söderberg en dag och mediterade i Rybergs café. Vid ett bord i närheten hade en herr Medelsvensson slagit sig ner. Om punschen var för ljum, hr Medelsvenssons närvaro irriterande eller anledningen någon annan, Söderberg gjorde en ful grimas, som Svensson, småretlig som alltid, trodde vara riktad mot honom. Kränkt i sitt innersta reser han sig och begär en förklaring. Söderberg tittade litet spefullt på Svensson och svarade: "Ja, det var egentligen inte åt herrn, det var åt mänskligheten i allmänhet." — När man redan på den tiden ansåg sig böra göra en grimas åt mänskligheten, vad ska man då inte göra i detta onådens år 1936, även med risk att herr Medelsvensson tar åt sig för egen del och, påverkad av tidens läror, ryser vid blotta tanken, att tidens utbasunerade halvgudar skulle ta illa upp.

Förr hette det, att en härskare regerade med Guds nåde, vilket var att ge Vår Herre ansvaret för mänskliga dumheter och orättvisor, numera regerar man mera öppet av hin ondes nåd, och det är väl såtillvida riktigare, som man lägger ansvaret på rätt person. Men folken ska med magiska armrörelser tvingas att rikta blicken uppåt för att inte lägga märke till bockfoten i den skinande krigarstöveln.

Det gamla året lämnade blodbestänkt arv till det nya. Civilisationens asgamar, lössläppta av Mussolini, läto bom-

ber regna över en barmhärtighetens hjälptrupp, utsänd av svenska Röda Korset. Med giftgaser och bomber drevo italienerne Negus från sitt land, och hans kejsarkrona trycker nu en skuggkonungs äne. Mannen framför konungen växer och kastar sin slagskugga över Europa.

Under Spániens strålande sol blandas blod och sand i inbördeskrigets häxkittel av Hitler, Mussolini och Stalin, — diktaturernas triumf. Från Schweiz' blånande alptoppar betraktas tavlan med ogillande av talföra men tyvärr intetsägande herrar — folkförbundets fiasko.

Ryssland har fått en författning, vilket förefaller vara onödigt slöseri med papper i femårsplanernas förlovade land. Stalin regerar i alla fall enligt Ludvig XIV:s maxim: staten, det är jag.

I Tyskland har likriktningen länge varit evangelium. Följriktigt har likhetstecknet också kommit till vidsträckt användning. Sålunda har likhetstecken satts mellan tionde olympiaden och en reklamkampanj för tredje riket, anordnad i Berlin under medverkan av icke fullt ariska negrer från Förenta Staterna. Den tyska diplomatien firar ideligen nya triumfer genom att sätta likhetstecken mellan krig och fred, knytnäve och hartass, överenskommelser och fullbordade fakta. Man har tidigare trott att Oden var Tysklands Allah och att Hitler var hans profet, men man får nog i Valhall finna sig i, att likhetstecknet smyger sig in även mellan Oden och Hitler. Herr Goebbels, som vill förbjuda vår gudomliga Zarah att bära ett så bibliskt namn men själv framhärdar att kallas för Joseph, har betygat tredje rikets uppskattning av konsten och konstnärerna. Samtidigt meddelas, att ett av de större tyska konstmuseerna nödgats sälja en värdefull Rembrandt för att skaffa medel till ett porträtt av der Führer. Hur ska det gå med Pinnebergs?

Roosevelt blev återvald till Förenta Staternas president.

Frånsett allt annat hälsas det med tillfredsställelse därför, att vi i veckopressen slippa göra närmare bekantskap med hans kuttryggige och otrevligt smilande konkurrent Landon, som ingav samma olustkänslor som på sin tid Coolidge, vars ansikte någon gång kunde spricka i ett syrligt gammalmansleende. Nej, Roosevelt har i varje fall ett rejält svenskt stomatolleende. (Gilletts kassafogde torde förvandla detta omnämnande av tandkrämen i reda penningar.)

Edward, Prince of Wales, och även något konung av England, har tillsammans med mrs Simpson spelat huvudrollen i en operett, vars final tonade ut över världen i God save the king. Som kommentar läsa vi Dagens Nyheter: "Men konungen ville, helt förtärd av sin lidelse till den kvinna han har kär, icke lyssna till den gamle politikerns råd." Och därför gick han som han gick.

I Sverige ha vi i år inte haft någon prins, som blivit olycklig för sin kärleks skull — i varje fall inte officiellt. Från hovfronten således intet nytt med undantag av, att herr Segerstedt i Handelstidningen inte tycker om att kungen jagar älg, när Per Albin ska bilda regering. Men vår kung är en gammal klok man, troligen klokare fast kanske inte kvickare än herr Segerstedt, och han vet, att om det är så, att Per Albin ska bilda regering, så gör han det, även om det skulle komma en och annan älg emellan. När älgarna voro fällda och tiden mogen gick alltså herr Bramstorp ut ur kungens sal som statsminister och kom in igen som jordbruksminister, han återvände med andra ord till jorden, och fru Bramstorp lämnade hovspalten i Husmodern och återkom i spalten "Från kök och visthusbod". Per Albin är således vår herre, och Lindorm kan åter roa sig åt hans brokiga morgonrock. Allting ordnar sig, även försvaret, som lantbrukaren Nilsson i Hörby ska ta hand om. Och det blir nog inte svårt, när till och med Ture Nerman blivit försvarsvän och stämmer sin

lyra i den gamla skandinavismens tongångar. Kanske rädslan för diktaturerna, i fallet Nerman möjligen litet ensidig, kan göra allom uppenbart, att vi bo i ett land, vars jord och urgamla frihet är värd att försvara.

Vi äro mycket uppmärksamma mot det litterära Amerika. Grace Moore fick kunglig medalj för en under utgivning varande kokbok, och O'Neill Nobels litteraturpris. Nu återstår det bara för honom att skriva ett intyg om Läkerol för att han ska bli en riktig nobelpristagare — klaga månde Elektra.

Så ha vi haft en svensk atlantflygare, som hette Björkvall. Hon, som inte fick vara med, hette Eva Dickson, och han, som fick vara med, fast han inte var med, Erik Åkerlund. Flygningen slutade lyckligt utanför Irlands kust, men skulle man räknat med reklamen borde det blivit en världsomflygning. Sedan Lindberghs tid ha reklamspalterna blivit allt längre och längre men flygsträckorna kortare och kortare.

Mycket mera har naturligtvis hänt, men låt oss lämna världshändelser och storpolitik och ägna oss åt småpolitik och annat smått och gott i Vänersborg. Det är inte litet, som har inträffat här under det gångna året, även om vi inte haft någon "regeringskris" som 1935. Att så inte blivit fallet är sannerligen inte det fria ordets i Annonsbladet förtjänst. Där har förekommit en fullkomlig blockad av stadens folkvalda, men något resultat blev det inte, trots att den ropande rösten var ganska gäll och självmedveten. Kanske ägaren till rösten dock var en sentida Joar Blå, som under den hemvävda kappan döljer en ledare, som gör slut på höga skatter och skapar åt oss en stad, som flyter av mjölk och honung.

"Kommittén för torgets prydande" har entledigats. Enligt försludande kommer den att ersättas av en kommitté för torgets belysning. Vid dagsljus kan man nämligen upptäcka fyra stolpar, i toppen försedda med något erinrande om Kockums emailjerade hushållskärl, och vilka anses med för-

del kunna komma till användning för torgets belysning. Där-
emot torde den stympade kandelabern på torgets östra sida
icke komma i åtanke, då den visat sig ha mycket stark drag-
ning på turister, som förgäves söka tyda det underliga monu-
mentets mening. Det påstås ju att vi ha ont om monument
här i staden, därför ska vi vara rädda om dem vi ha, allra-
helst om de, som denna halva kandelaber, ha en symbolisk
innebörd.

Monument, ja. Prosten Engström i Bolstad flyttade Bälte-
spännarne till Museiplantaget, och på dess plats reste och
invigde han ett monument över landshövdingen Eric Josias
Sparre. Det är bra vackert med byster, bara man inte alltid
finge i tankarna sin barndoms leksak med kasperhuvudet,
som flög upp ur en låda, när man tryckte på knappen. Kanske
var det konst, det också.

Röda Korsets folkfest — alla tiders — firades i dagarne
tre och lämnade en vacker grundplåt till skapande av ytter-
ligare en barnkoloni åt våra små. Man kunde också kon-
statera, att är det något att se är inte vägen så lång till Vä-
nersvallen, som man vill göra gällande i idrottskretsar. Nu
måste det ju erkännas, att man gärna kostar på sig litet mo-
tion för att få se Vänersborgs och Trollhättans tyranner spela
fotboll eller brandkåren och polisen i dragkamp.

I ovannämnda dragkamp segrade polisen, och sedan dess
har visst brandkåren haft litet svårt att dra jämt med polisen.
Ty när ett par rådiga poliskonstaplar räddar en liten gosse
från att bli innebränd och få välförtjänt erkännande, då skyn-
dar sig brandkåren att meddela, att den var nog också där.
Vem har tvivlat på att brandkåren är närvarande, när det
brinner. Så nog kan väl polisen få litet beröm någon gång
den också.

Ännu mera beröm skulle säkerligen ordningens väktare få,
om de kunde råda bot för den speciellt vänersborgska ova-

nan, att ungdom av båda könen ska stå och hänga uppefter väggar och skyltfönster och samlas i portgångar, ungefär som vägglöss — fast utomhus. Avlusning om vi få be, snälla poliskåren.

Jag märker, att jag talat om Elfsborgs Läns Annonsblad men glömt Länstidningen. Detta vare mig fjärran, ty i fjärran länder sprides numera Länstidningen enligt vad jag inhämtat i Dagens Nyheter, som intervjuat vännen Wilck om saken. Under nästa år utkommer tidningen dessutom i A-, B- och C-upplagor. Vad återstår då vår värderade Wassenius annat än en praktupplaga av Annonsbladet.

För övrigt händer det litet av varje, man pysslar med ett och annat, mest med att sila mygg och svälja kameler.

Hur har tidshändelserna avspeglat sig inom vårt Gille? Inte en fläkt av den oro, som råder ute i världen, har stört den frid, som lägrat sig över oss. Det är så lugnt, att det är nästan trist. Jag menar naturligtvis inte att split och kiv skulle få insteg i Gillet, eller att vi inte skulle få höra det idylliska ropet "omval" på våra stämmor, men vi borde inte slå oss till ro och tycka, att allt är bra som det är. Vi ska försöka hålla oss i nivå med vår ålderman, som i år fått den stora utmärkelsen att kallas till ledamot av Vitterhets-, Historie- och Antikvitetsakademien. Nu påstod han visserligen vid ett sammanträde i styrelsen för en tid sedan, att det var tack vare Gillet han fått denna utmärkelse, men det visar bara, att han är lika artig som han är lärd. Kontenten skulle i varje fall vara: låt oss inte slå oss till ro med det arv vi fått av Gillets stiftare, Hallberg, Lydell, Lindedal och Anderson, och återskenet av den glans, som lärda herrar i Stockholm förlänat vår ålderman, utan låt oss försöka att själva uträtta något och förkovra arvet. Och så kanske vi slutligen skulle göra vårt till för att söka oskadliggöra den brackebacill, som Halvord på sin tid upptäckte. Den har förökat

sig betydligt sedan den tiden och tro för all del inte, att vi s. k. infödingar skulle vara oangripna. Det vore en mycket stor villfarelse, det måste man tyvärr konstatera. Jag tror, att vi lida av några mindervärdighetskomplex, som göra oss särskilt mottagliga för bacillen. Om dessa kunde bortarbetas och avundsjukan bringas ned till normal svensk utspädning, kanske man sluppe dra melankoliskt på munnen, när man erinrar sig den yverborna lokalpatriotism, som inspirerade Halvord Lydell att kröna Vänersborg till Vänerns drottning.

Efter dessa naiva funderingar har jag nått slutet på min krönika. Låt oss inför det stundande årsskiftet hoppas, att Pandoras ask år 1937 måtte bli mindre innehållsrik än den av år 1936.

Vänersborg den 26 december 1936.

ELOV NORDÉN.

MINNESRUNA 1936.

f. Plåtslagaremästaren OSCAR LUDVIG HÖGVALL avled i Uddevalla den 26 juni 1936. Han var född i Vänersborg den 11 september 1861. Efter läroår hos plåtslagaremästaren Olle Mattsson i Vänersborg flyttade han i unga år till Uddevalla, där han 1888 öppnade egen bleck- och plåtslageriverkstad. Under hans driftiga och kunniga ledning hade den upparbetats till betydande omfattning, då han år 1921 överlämnade rörelsen i andra händer.

I föreningslivet och i kommunala värv var Högvall mycket anlitad. Under åren 1903—1919 var han ledamot av stadsfullmäktige i Uddevalla. Han var dessutom under många år ledamot av fattigvårdsstyrelsen, teaterstyrelsen och kommittén för läsestugan och folkbiblioteket, i den senare bl. a. såsom ordförande. Han tillhörde stiftarne av Uddevalla Hantverksförening och nedlade inom denna sammanslutning såsom styrelseledamot ett intresserat arbete, för vilket han belönades med föreningens förtjänstmedalj.

Personligen var Högvall en vänsäll och redbar man, aktad och avhållen av alla dem, som kommit i beröring med honom.

*Sida vid sida falla de,
samlas allt fler och fler,
somliga tidigt kallade,
andra, då sol gått ned.*

*Skuggorna breda sig om dem,
vilan är djup och lång,
domnande kvällsvind söver dem,
susar sin vaggande sång.*

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES

STYRELSEBERÄTTELSE

FÖR ÅR 1936.

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gille får härmed avgiva följande berättelse över verksamheten under år 1936.

Årsskriften har under året utkommit med sin femte årgång och tillställts samtliga medlemmar.

Ur Knut Hernströms understödsfond hava utdelats tvenne julgåvor å 25 kronor vardera och tvenne julgåvor å 20 kronor samt ur Major Oscar Wenerströms fond tvenne julgåvor å 30 kronor.

De vid Gillestämman 1935 antagna stadgarne för Gillet hava stadgenligt godkänts vid Gillets sammanträde den 29 mars 1936. Vid högtidsstämman 1936 godkändes på styrelsens hemställan av beredningsnämnden utarbetade reglementen för Gillets fonder. Samtliga nu fastställda stadgar och reglementen komma att i särtryck tillställas medlemmarne samtidigt med årsskriften 1937.

Styrelsen konstaterar med tillfredsställelse, att, efter flera bekymmersamma år, utgifterna för ålderdomshemmet under det gångna året täckts av hemmets egna inkomster, och att dessutom ett mindre överskott kunnat redovisas.

Medlemsantalet utgjorde den 31 december 1936, 302, varav 7 ständiga medlemmar.

Över Gillets kassor och fonder lämnas följande redogörelse:

1. ALLMÄNNA KASSAN:

Inkomster:

Behållning från år 1935	508: 73	
Inträdes- och årsavgifter	582: —	
Annonser i årsskriften	250: —	
Försåld årsskrift	3: —	
Ränta	12: 35	847: 35
	Kronor	1,356: 08

Utgifter:

Kostnader för årsskriften	492: 60	
Kransar och blommor	47: 15	
Annonser	32: 24	
Telegram och porto	19: 15	
Trycksaker och skrivmaterial	22: 95	
Fotografier	20: 65	
Inkassering av årsavgifter	53: —	
Inramningar	5: 40	
Inköpt litteratur	4: 55	
Registreringsbevis	4: —	701: 69
Behållning till år 1937 (innest. å bank)	654: 39	
		Kronor 1,356: 08

2. FÖRSKÖNINGSFONDEN:

Behållning från år 1935	2,689: 92	
Ränta	91: 13	
		Kr. 2,781: 05
Behållning till år 1937 (innest. å bank)	2,781: 05	

3. NAMNKUNNIGA VÄNERSBORGARES MINNES FOND:

Behållning från år 1935	427: 95	
Ränta	10: 67	
		Kr. 438: 62
Behållning till år 1937 (innest. å bank)	438: 62	

4. KNUT HERNSTRÖMS UNDERSTÖDSFOND:

Behållning från år 1935	2,000: —	
Ränta	90: —	
		Kr. 2,090: —
Utdelade julgåvor (4 st.)	90: —	
Behållning till år 1937 (Obligationer)	2,000: —	
		Kr. 2,090: —

5. MAJOR OSCAR WENERSTRÖMS FOND:

Behållning från år 1935	2,859: 60	
Ränta	55: 75	
		Kr. 2,915: 35
Utdelade julgåvor (2 st.)	60: —	
Behållning till år 1937: Obligationer	2,000: —	
Innest. å bank....	855: 35	2,855: 35
		Kr. 2,915: 35

6. HJALMAR A. LINDEDALS MINNESFOND:

Behållning från år 1935	2,585: 44	
Ränta	48: 25	
	<u>Kr. 2,633: 69</u>	
Behållning till år 1937: Obligationer	2,000: —	
Innest. å bank....	633: 69	2,633: 69

7. WILHELM och NORA MALMBERGS DONATION:

Behållning från år 1935	10,732: 75	
Ränta	187: 25	
	<u>Kr. 10,920: —</u>	
Utdelad livränta	300: —	
Behållning till år 1937: Obligationer	10,000: —	
Innest. å bank....	620: —	10,620: —
	<u>Kr. 10,920: —</u>	

Gillet's tillgångar utgjorde alltså den 31 december 1936:

Allmänna kassan	654: 39
Försköningsfonden	2,781: 05
Namn-kunniga vänersborgares minnes fond	438: 62
Knut Hernströms understödsfond	2,000: —
Major Oscar Wenerströms understödsfond	2,855: 35
Hjalmar A. Lindedals minnesfond	2,633: 69
Wilhelm och Nora Malmbergs donation ..	10,620: —
	<u>Summa Kr. 21,983: 10</u>

Vänersborg den 14 februari 1937.

K. G. CEDERGREN.

*ISIDOR JANSON.
JOHN LINDGREN.
GUNNAR HJORTH.*

*ELOV NORDÉN.
ANTON THERNQUIST.
BROR FOCK.*

GRANSKNINGSBERÄTTELSE.

Undertecknade, utsedda att granska Vänersborgs Söners Gilles räkenskaper och förvaltning för år 1936, få härmed efter fullgjort uppdrag avgiva följande granskningsberättelse:

Vid genomgående av Gillets räkenskaper, bankräkningar, protokoll och övriga handlingar hava vi funnit räkenskaperna förda med reda och ordning samt samtliga utgiftsposter behörigen styrkta.

De i styrelsens berättelse upptagna sifferuppgifterna över Gillet och dess olika fonder äro fullt överensstämmande med de oss förelagda räkenskapsböckerna och vars riktighet till alla delar bestyrkes.

Vi hemställa, att styrelsen tacksamt måtte beviljas full ansvarsfrihet för 1936 års förvaltning.

Gillet räntebärande obligationer förvaras i öppet förvar av A/B. Vänersborgsbanken.

Vänersborg den 23 februari 1937.

ERIK CARLSSON.

CARL O. JOHANSSON.

Granskningsmän.

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES FASTIGHETS- FÖRENINGIS STYRELSEBERÄTTELSE FÖR ÅR 1936.

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gilles Fastighetsförening u. p. a. får härmed avgiva följande berättelse över föreningens ställning pr den 31 december 1936.

Räkenskaperna utvisa följande:

INGÅENDE BALANS KONTO:

Debet:

Reservfondens konto	1,700:—
Obetalda räkningars konto	98:90
Låne konto	1,000:—
Kapital konto	41,025:18
	Kr. 43,824:08

Kredit:

Fastighetens konto	40,000:—
Inventariers konto	3,171:47
Obligationers konto	50:—

Bankräkningars konto	312: 06
Kassa konto	20: 97
Bränsle konto	80: —
Utestående fordringars konto	189: 58
	Kr. 43,824: 08

VINST- och FÖRLUST KONTO:

Debet:

Inventariers konto (avskrivning)	158: 57
Utestående fordringars konto (avskrivning)	189: 58
Bränsle konto	697: 50
Ljus konto	223: 40
Reparationers konto	242: 55
Renhållnings konto	18: 50
Försäkringspremiers konto	102: 65
Vattenavgifters konto	39: —
Skatters konto	298: 71
Diverse omkostnaders konto	308: 64
Löners konto	915: —
Underhåll av inventariers konto	30: 10
Räntors konto	25: —
Kapital konto (årets överskott)	468: 45

Kr. 3,717: 65

Kredit:

Hyrors konto	3,360: —
Årsavgifters konto	342: —
Räntors konto	15: 65

Kr. 3,717: 65

UTGÅENDE BALANS KONTO:

Debet:

Fastighetens konto	40,000: —
Inventariers konto	3,012: 90
Obligationers konto	50: —
Bankräkningars konto	102: 71
Kassa konto	28: 02

Kr. 43,193: 63

Kredit:

Reservfondens konto	1,700:—
Kapital konto	41,493: 63
	Kr. 43,193: 63

Vänersborg den 14 februari 1937.

K. G. CEDERGREN.

*ISIDOR JANSON.
JOHN LINDGREN.
GUNNAR HJORTH.*

*ELOV NORDÉN.
ANTON THERNQUIST.
BROR FOCK.*

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, av Vänersborgs Söners Gilles fastighetsförening utsedda att granska föreningens räkenskaper och förvaltning för år 1936, få härmed avgiva följande berättelse:

Räkenskaperna äro förda med god ordning och reda samt utgifterna styrkta med behöriga verifikationer.

Fastigheten är till ett betryggande belopp brandförsäkrad och dess förvaltning har handhåfts på bästa sätt.

Föreningens ställning framgår av den i Styrelsens berättelse avgivna redogörelsen, vilken är i full överensstämmelse med de av oss genomgångna räkenskapsböckerna, vilket av oss bestyrkes.

Vi hemställa, att Styrelsen tacksamt beviljas ansvarsfrihet för 1936 års förvaltning.

Vänersborg den 23 februari 1937.

ERIK CARLSSON.

CARL O. JOHANSSON.

Revisorer.

REGLEMENTE

för

Vänersborgs Söners Gilles Försköningsfond.

§ 1.

Fonden, som jämlikt beslut vid gillestämma den 26 december 1909 bildades av den s. k. Skräcklefonden samt sedermera ökats genom ytterligare gåvor och räntemedel, skall användas till Vänersborgs förskönande.

§ 2.

Intill dess fonden uppgått till femtusen kronor, må av avkastningen hälften och därefter nio tiondelar av Gillet på styrelsens förslag användas till ändamål, som med fonden avses.

§ 3.

Ändring av detta reglemente beslutas i för ändring av Gillets stadgar föreskriven ordning.

REGLEMENTE

för

Namnkunniga Vänersborgares Minnes Fond.

§ 1.

Fonden, som jämlikt beslut vid gillestämma den 26 december 1930 bildades genom överföring av behållningen i "Fonden för Drottning Kristinas byst" och sedermera ökats genom upplupna räntor, skall bereda Gillet tillfälle att på varaktigt sätt hugfästa minnet av sådana personer, som genom insatser på skilda områden gjort sig förtjänta om Vänersborg.

§ 2.

Sedan fonden uppgått till ettusen kronor, må av Gillet för angivet ändamål därur anvisas medel, dock att fondens behållning aldrig må bringas att understiga ettusen kronor.

§ 3.

Ändring av detta reglemente beslutas i för ändring av Gillets stadgar föreskriven ordning.

R E G L E M E N T E

för

Knut Hernströms Understödsfond.

§ 1.

Fonden, vartill grundplåten, tvåtusen kronor, till Gillet donerats av trävaruhandlaren Knut Rudolf Hernström genom testamente den 3 juli 1917, skall enligt testators vilja användas "till utdelning bland behövande vid juletid".

§ 2.

För sådant ändamål äger styrelsen att årligen, sedan minst en tiendedel av fondens avkastning lagt till kapitalet, före julhelgen fördela återstoden mellan personer, som därav finnas vara i behov, med företräde för medlemmar av Gillet eller deras efterlevande.

§ 3.

Ändring av detta reglemente beslutas i för ändring av Gillets stadgar föreskriven ordning.

R E G L E M E N T E

för

Hjalmar A. Lindedals Minnes Fond.

§ 1.

Fonden, som jämlikt beslut vid gillestämma den 26 december 1928 på åldermannens förslag bildades genom överförande av femhundra kronor ur Gillets allmänna kassa samt sedermera ökats genom gåvor och räntemedel, skall användas för beredande, helt eller delvis, av friplatser i Gillets ålderdomshem för medlemmar eller deras efterlevande.

§ 2.

Sedan fonden uppgått till tiotusen kronor, äger Gillets styrelse, sedan

en tiondedel av den årliga avkastningen lagt till kapitalet, använda återstoden för ändamål, som med fonden avses.

§ 3.

Ändring av detta reglemente beslutas i för ändring av Gillets stadgar föreskriven ordning.

REGLEMENTE

för

Major Oscar Wenerströms Understödsfond.

§ 1.

Fonden, vartill grundplåten, tvåtusenfemhundra kronor, till Gillet donerats av majoren Oscar Fredrik Wenerström genom testamente den 23 december 1929, skall enligt testators vilja användas "till understöd åt behövande medlemmar av föreningen".

§ 2.

För sådant ändamål äger styrelsen att, sedan en tiondedel av fondens årsavkastning lagts till kapitalet, använda återstoden för med fonden avsett ändamål.

§ 3.

Ändring av detta reglemente beslutas i för ändring av Gillets stadgar föreskriven ordning.

REGLEMENTE

för

Wilhelm och Nora Malmbergs Donation.

§ 1.

Fonden, vartill grundplåten, tiotusen kronor, till Gillet donerats av grosshandlaren Wilhelm Malmberg och hans hustru Eleonora Malmberg, född Carlsson, genom testamente den 11 april 1929, skall, så snart avkastningen får i sin helhet av Gillet disponeras, användas för något Gillets ändamål, dock icke för understödsverksamhet.

§ 2.

Så länge ur fonden enligt testamentet utgår livränta, skall hela återsto-

den av årsavkastningen och därefter en tiondedel därav läggas till kapitalet.

§ 3.

På styrelsens förslag må, med i § 2 stadgad inskränkning, fondens årliga avkastning jämte från tidigare år möjligen reserverade medel av Gillet användas för med fonden enligt § 1 avsett ändamål.

§ 4.

Ändring av detta reglemente beslutas i för ändring av Gillets stadgar föreskriven ordning.

VÄNERSBORGS SÖNERS
GILLES

MEDLEMMAR 1936

Hedersledamöter.

CARL OTTO CARLSSON, Fabrikör, Göteborg.

ANNA WIKSTRÖM, f. DYMLING, Fru, Göteborg.

Medlemmar.

ANDERSSON, ALBIN, f. d. Maskinist, Vänersborg	4/11	72
ANDERSSON, AXEL, Eldare, Vänersborg	14/5	01
ANDERSSON, ERIK, Garveriarbetare, Vänersborg	29/1	96
ANDERSSON, GOTTFRID, Överpostiljon, Uddevalla	12/5	78
ANDERSSON, GUSTAF, f. d. Handlande, Vänersborg	20/4	62
ANDERSSON, GUSTAF, Reparatör, Vänersborg	1/7	01
ANDERSSON, GÖSTA, Köpman, Vänersborg	14/9	06
ANDERSSON, HJALMAR, Lantbrukare, Ljungskile	23/5	53
ANDERSSON, JOHAN FREDRIK, Snickaremästare, Vänersborg	8/8	71
ANDERSSON, JOHN, Grosshandlare, Vänersborg	9/9	10
ANDERSSON, KNUT, Verkstadsägare, Vänersborg	6/2	81
ANDERSSON, NILS, Kontorist, Vänersborg	1/3	15
ANDERSON, PRIMUS, Bankdirektör, Göteborg	23/8	78
ANDERSON, PRIMUS, Bankkassör, Vänersborg	25/1	98
ANDERSSON, RAGNAR, Handelsbiträde, Vänersborg	20/1	19
ANDERSSON, SVEN, f. d. Handlande, Vänersborg	11/8	61
ANDERSSON, TORSTEN, Apotekare, Göteborg	10/5	96
ANDERSSON, VIKTOR, Plåtslagaremästare, Vänersborg	3/10	66
ANDREASSON, HARRY, Arkitekt, Vänersborg	29/6	01
ARVIDSON, STELLAN, Rektor, Hudiksvall	8/11	02
BARKSTEDT, HERMAN, f. d. Bankkamrer, Vänersborg	1/5	54
BARKSTEDT, LUDVIG, Bankkamrer, Alingsås	28/9	82
BARKSTEDT, SIGURD, Apotekare, Örebro	26/9	85
BECKEMAN, BENNO, Direktör, Stockholm	6/10	78
BECKEMAN, KNUT, Hamnkaptän, Uddevalla, <i>ständig medlem</i>	5/9	80
BENGTSSON, HJALMAR, Sjukvårdare, Vänersborg	1/4	05
BERG, FRITZ, Boktryckare, Vänersborg	23/10	84
BERGGREN, ERIK, Fil. stud., Vänersborg	1/8	11
BERGLUND, FRITIOF, Handlande, Vänersborg	13/10	84
BERGSTRÖM, AXEL, Länsassessor, Karlstad	2/12	92
BERGSTRÖM, GUNNAR, Tandläkare, Örebro	2/1	06

BERGSTRÖM, TORSTEN, Tandläkare, Grästorp	1/6	12
BIEL, CARL, Sjökapten, Vänersborg	13/11	74
BIEL, GUNNAR, Sjukgymnast, Philadelphia, (U. S. A.)	12/2	01
BORGLING, CARL, Häradsskrivare, Stockholm	6/7	88
BOTHÉN, CARL, Löjtnant, Sundsandvik	9/2	73
BOTHÉN, JOHN, f. d. Lantbrukare, Vänersborg	8/7	75
BRAND, ERNST, Ingeniör, Hälsingborg	9/10	80
BRAND, THURE, Handelsresande, Lidköping	28/7	82
BROBECK, AXEL, f. d. Lokförare, Vänersborg	16/3	74
BROBECK, KARL, Kamrerare, Falun	23/9	86
BROMAN, LASSE, t. f. Lektor, Umeå	19/5	06
BÜGLER, JOHN, Landskanslist, Vänersborg	15/5	04
BYLUND, HJALMAR, Major, Uppsala	20/8	70
CARLSSON, ALBERT, Handlande, Vänersborg	21/8	78
CARLSSON, CARL, Trafikchef, Norrköping	8/5	73
CARLSSON, CARL ANDERS, Disponent, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	19/9	97
CARLSSON, CARL ERIK, Boktryckare, Vänersborg	10/10	85
CARLSSON, CARL-GUSTAF, Direktörsassistent, Vänersborg ..	27/4	09
CARLSSON, ELOF, Direktörsassistent, Vänersborg	23/7	04
CARLSSON, GUNNAR, Fabrikör, Vänersborg	9/9	76
CARLSTRÖM, NILS, Avdelningschef, Hälsingborg	19/12	93
CEDERGREN, GÖSTA, Underläkare, Piteå	8/10	05
CEDERGREN, KARL GUSTAF, f. d. Fältläkare, Vänersborg, <i>Gilletts förste ålderman</i>	21/8	67
CEDERGREN, RAGNAR, Avdelningschef, Göteborg	2/5	07
CEDERGREN, STIG, Jur. kand., Skövde	1/8	11
CEDERSKOG, ERIK, Boktryckare, Nyköping, <i>ständig medlem</i> ..	26/7	55
CHRISTENSSON, CARL OTTO, Kock, Göteborg	1/10	12
DAFGÅRD, AXEL, Charkuterist, Vänersborg	29/4	91
DAFGÅRD, HARRY, Charkuterist, Vänersborg	15/4	06
DAHLIN, ERIK, Frisörmästare, Vänersborg	2/10	96
DAHLLÖF, LEOPOLD, f. d. Häradsskrivare, Alingsås	26/8	62
DAHLSTRÖM, WERNER, Handlande, Karlsborg	28/5	91
DALQUIST, GEORG, Grosshandlare, Lidköping	2/9	80
DALQUIST, ISIDOR, Journalist, Vänersborg	10/7	51
DANELIUS, KARL, f. d. Förste provinsialläkare, Växiö	29/7	69
DE BOURG, MATS, Rektor, Södertälje	5/8	84
DINNETZ, FRITZ, Snickaremästare, Vänersborg	9/8	95
DINNETZ, GUSTAF, Hovmästare, Stockholm	21/11	86
DINNETZ, KARL FREDRIK, Biografägare, Roslags-Näsby	16/2	79
DINNETZ, KNUT, Lagerförman, Ektorp	21/1	91
DYMLING, RICHARD, Konsul, Stockholm	22/7	68
EDLUND, ANDERS, Skofabriksarbetare, Vänersborg.....	29/7	70

EDLUND, AXEL, Handelsresande, Göteborg	29/7	94
EDLUND, BERTIL, Kontorist, Trollhättan	23/11	99
EKBERG, HJALMAR, Civilingenjör, Stockholm	16/5	72
ELOW, PER, Banktjänsteman, Vänersborg	6/7	06
ELOW, STIG, Studerande, Vänersborg	13/5	12
ENGLUND, NILS, Med. kand., Vänersborg	11/1	09
ERICSSON, AXEL, Bagaremästare, Vänersborg	29/4	80
ERIKSSON, AXEL, Prokurist, Vänersborg	20/3	89
ERIKSSON, AXEL, Handlande, Borås	23/3	08
ERIKSSON, AXEL TH., Handlande, Göteborg	28/12	86
ERIKSSON, CARL, Boktryckare, Mjölby	19/11	83
ERIKSSON, ERNST W., Handlande, Vänersborg	3/6	89
ERIKSSON, KARL, Färgmästare, Arvika	28/3	75
ERIKSSON, LARS, Skolvaktmästare, Vänersborg	5/9	78
ERICSON, OSCAR, Bryggmästare, Västerås	30/9	76
FAGERSTRÖM, AXEL, Bryggeriarbetare, Vänersborg	8/10	02
FALK, BENGT, f. d. Landsfogde, Linköping	30/5	68
FALK, RICHARD, Förvaltare, Gräsmark	10/3	83
FALK, SVEN, Redaktör, Stockholm	24/9	66
FOCK, BROR, Sparbankskassör, Vänersborg. <i>Bisittare i Gillets styrelse</i>	29/3	88
FOCK, SVEN, Blindvårdsombud, Vänersborg	14/5	89
FRIBERG, KNUT, Apotekare, Gysinge	30/3	77
FRÖBERG, GÖSTA, Apotekare, Trollhättan	16/11	96
FRÖBERG, HENRIK, Reparatör, Vänersborg	12/2	12
GADDE, ELOF, Järnhandlare, Vänersborg	23/1	11
GADDE, NILS OLOF, Järnhandlare, Vänersborg	27/6	15
GILLBERG, EWALD, Handlande, Vänersborg	19/10	89
GRUNDBERG, HADAR, Godsägare, Askersund	1/7	84
GRUNDBERG, PER, Godsägare, Gräveby	16/5	79
GULLBRANTZ, GUNNAR, Godsägare, Lillebyn	25/11	96
GULZ, TORSTEN, Avdelningschef, Vänersborg	19/2	05
GUSTAFSSON, PER EDWARD, Landskanslist, Vänersborg	20/6	93
HAGBORG, ARNE, Handlande, Vänersborg	13/5	08
HAGBORG, WALTER, Handlande, Vänersborg	2/7	01
HALLBERG, ANDERS, Riksbankskassör, Kalmar	31/1	82
HALLBERG, BERTEL, t. f. Borgmästare, Linköping	14/10	86
HALLBERG, KURT, Drätselkontorist, Vänersborg. <i>Ersättare i Gillets styrelse</i>	18/6	93
HALLONQVIST, KNUT, Handlande, Vänersborg	24/5	95
HALLQVIST, ERIK, Stationsföreståndare, Lilleskog	27/9	93
HAMMARSTRÖM, UNO, Kapten, Skövde, <i>ständig medlem</i>	22/5	99
HANSSON, MAGNUS, Direktör, Stockholm	19/6	72
HANSSON, VICTOR, Kyrkovaktmästare, Vänersborg	26/10	78

HASSELLUND, NILS, Lantmäteriasistent, Kinna	11/1	01
HAUFFMAN, AXEL, Sjukvårdare, Vänersborg	6/1	95
HEDÉN, ALLAN, Drätselkontorist, Vänersborg	18/6	07
HEGARDT, GUSTAF, Förste stadsläkare, Västervik	9/5	03
HELLMAN, EINAR, Glasmästare, Vänersborg	20/7	06
HELLMAN, ERIK, Glasmästare, Vänersborg	4/9	98
HENRICHSON, CONRAD, Disponent, Oslo	12/11	85
HJORTH, GUNNAR, Länsbokhållare, Vänersborg. <i>Gillevärd</i> ..	30/3	02
HULTÉN, AMANDUS, Snickaremästare, Vänersborg	9/10	72
HULTÉN, RICHARD, Snickaremästare, Vänersborg	6/1	84
HÖGVALL, OSKAR, Fabrikör, Uddevalla †	11/9	61
JANSSON, ADOLV, Rådman, Vänersborg	30/6	81
JANSON, HOLGER, Kontorist, Vänersborg	31/10	12
JANSON, ISIDOR, Kassör, Vänersborg. <i>Gilletts andre älderman och kassafogde</i>	12/10	82
JENNISCHE, BENGT, Med. kand., Vänersborg	6/5	13
JERNOVIST, SVEN, Bankrevisor, Vänersborg	12/7	98
JOHANSSON, ALFRED, f. d. Lokomotivförare, Vänersborg	16/5	67
JOHANSSON, AXEL, f. d. Telegrafkommissarie, Kalmar	21/9	71
JOHANSSON, AXEL, Förman, Vänersborg	15/8	84
JOHANSSON, AXEL, Handelsföreståndare, Vänersborg	31/5	03
JOHANSSON, CARL O., Bokhållare, Vänersborg	22/1	88
JOHANSSON, EMIL, Handlande, Lilla Edet	21/8	87
JOHANSSON, GUSTAF, Lokputsare, Vänersborg	25/6	80
JOHANSSON, HARRY, Drätselbokhållare, Vänersborg	13/11	96
JOHANSSON, HARRY, Frisörmästare, Vänersborg	15/11	99
JOHANSSON, HENRY, Handelsbiträde, Vänersborg	27/2	03
JOHANSON, HUGO, Konditor, Norrköping	11/9	92
JOHANSSON, HUGO, Riksbanksvaktmästare, Vänersborg.....	14/9	00
JOHANSSON, KARL, Skofabriksarbetare, Vänersborg	31/1	99
JOHANSSON, KARL, Snickare, Vänersborg	14/6	97
JOHANSSON, KARL W., Reparatör, Vänersborg	29/8	86
JOHANSSON, OTTO, Hovmästare, Vänersborg	6/8	88
JOHANSSON, ROBERT, Boktryckare, Vänersborg	23/7	77
JOHANSSON, ÅKE, Fotograf, Vänersborg	7/3	08
JOHNSSON, HERMAN, f. d. Stationsinspektör, Göta	3/7	71
JONSSON, ANDERS, Bokhållare, Stockholm	17/3	15
JONSSON, EMIL, Handlande, Vänersborg	22/8	77
JONSSON, ROBERT, Sjökapten, Vänersborg	23/4	77
JÖNSSON, FRANS W., f. d. Hamnfogde, Vänersborg	11/1	61
JÖNSSON, GUSTAF, Hamnfogde, Vänersborg	6/11	98
KARLSSON, KARL, Sanatorievaktmästare, Vänersborg	27/6	78
KARLSON, VALTER, Handlande, Vänersborg	18/5	05
KJHLBERG, KARL JOHAN, Ingeniör, Härnösand	19/4	79

KNUTSSON, GUNNAR, Reparatör, Vänersborg	8/7	05
KRAFFT, FELIX, Smedmästare, Vänersborg	15/8	02
KRALL, ARVID, Disponent, Ulricehamn	1/10	82
LAGERGREN, SVEN, Studerande, Vänersborg	7/6	14
LARN, GILLIS, Apotekare, Gränna	12/5	84
LARSON, AXEL, Handlande, Vänersborg	4/3	90
LARSSON, ERNFRID, Brevbärare, Vänersborg	13/7	81
LARSSON, GUSTAF, Landskanslist, Vänersborg	23/10	92
LARSSON, HJALMAR, Ingeniör, Vänersborg	9/2	03
LARSON, JOHAN, Handlande, Vänersborg	16/12	98
LARSSON, RAGNAR, Kontorist, Vänersborg	2/1	05
LAWSON, JOHN, Fabrikör, Trollhättan	11/5	75
LILJE, KLAS, f. d. Provinsialläkare, Åseda	18/12	67
LIND, ERIK, Boktryckare, Vänersborg	28/2	81
LINDEDAL, BIRGER, Köpman, Ronneby	27/5	81
LINDEDAL, LUDWIG, Kamrerare, Storängen	17/12	69
LINDEDAL, SIGURD, Bankkamrerare, Göteborg	30/9	82
LINDGREN, JOHAN, Byggmästare, Vänersborg	16/5	80
LINDGREN, JOHN, Byggmästare, Vänersborg. <i>Bisittare i Gil-</i> <i>lets styrelse</i>	8/10	69
LINDGREN, KNUT, Byggmästare, Vänersborg	14/5	77
LINDQVIST, GUSTAF, f. d. Lasarettsvaktnästare, Vänersborg	3/9	74
LINDQVIST, ROLF, Länsbokhållare, Vänersborg	6/8	11
LINDQVIST, SVEN, Expeditionsbiträde, Vänersborg	1/11	10
LINDSTRÖM, ALLAN, Ingeniör, Vänersborg	14/7	08
LINNARSSON, AXEL, Handlande, Vänersborg	10/1	91
LJUNGGRÉN, ERIK, Charkuterist, Vänersborg	26/1	98
LUNDBERG, ERNST, Kontorschef, Vänersborg	21/5	84
LUNDBLAD, OLOF, f. d. Lasarettsläkare, Vänersborg	28/7	67
LUNDBLAD, OLOF, Studerande, Vänersborg	18/3	07
LUNDBORG, ERIC, Handlande, Vänersborg	6/1	88
LUNDGREN, NILS, Postkontrollör, Stockholm	15/10	89
LUNDGREN, THOR, Postkontrollör, Västerås	10/1	83
LUNDIN, GUSTAF, Experimentingeniör, Stockholm	4/8	92
LUNDIN, IVAR, Frisörmästare, Vänersborg	14/6	94
LUNDIN, JOHN, Reparatör, Jönköping	21/7	99
LUNDIN, KNUT, Apotekare, Ängelholm	19/1	98
LUNDIN, WÄRNER, Förste Byråingeniör, Stockholm	10/5	90
MILLING, AXEL, Banktjänsteman, Lilla Edet	20/1	96
MILLING, GUSTAF, Handelsresande, Vänersborg	21/7	02
MILLING, THORSTEN B., Landskontorist, Vänersborg	1/9	97
NILSSON, DAVID, Lektor, Skara	3/8	85
NILSSON, GÖSTA, Bokhållare, Trollhättan	14/8	91
NILSSON, JOHAN, f. d. Reparatör, Vänersborg	5/1	66

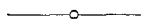
NILSSON, ROBERT, f. d. Verkmästare, Vänersborg	24/7	69
von NOLTING, OLOF, Disponent, Vänersborg	2/6	77
NORDÉN, ELOV, Stadsbokhållare, Vänersborg. <i>Gilleskrivare</i> ..	22/2	01
NORDFELT, ALFRED, f. d. Rektor, Stockholm	17/5	64
NYBERG, OSKAR, Handlande, Göta	4/10	75
NYBLOM, ERIK, Redaktör, Lidingö	29/9	73
NYGREN, PONTUS, Landskontorist, Vänersborg	10/4	00
NYSTRÖM, GEORG, f. d. Järnhandlare, Vänersborg	2/10	74
NYSTRÖM, JOHN, Köpman, Göteborg	12/12	70
NYSTRÖM, RICHARD, Handlande, Vänersborg	8/4	72
OLLÉN, ERIK, Sparbanksdirektör, Vänersborg	15/1	85
OLLÉN, OLOF, Ingeniör, Vänersborg	2/2	82
OLSSON, ADOLF, Lagerbokhållare, Vänersborg	6/12	72
OLSSON, CARL, Lagerbokhållare, Vänersborg	7/2	02
OLSSON, OSCAR JULIUS, f. d. Bryggeriägare, Vänersborg....	12/4	81
OLSSON, VERNER, Banktjänsteman, Vänersborg	2/9	86
OSCAR, ALGOT, Handelsresande, Örebro	15/3	91
PETRÉ, ERNST, Redaktör, Vänersborg	3/3	97
PETERSON, HARRY, Handelsföreståndare, Vänersborg	3/1	01
PETTERSSON, ALGOT, Chaufför, Vänersborg	26/3	89
PRÆSTO, OLE, Kapten, Halmstad	16/10	75
RAHM, HJALMAR, Banktjänsteman, Vänersborg	22/10	00
RAHNE, KARL, Folkskollärare, Trollhättan	13/11	83
REYNOLDS, ALDOR, Handlande, Vänersborg	9/5	88
ROSLIN, HARRY, Bokhållare, Vänersborg	2/12	06
RYRBERG, CLAES, f. d. Läroverksadjunkt, Stockholm	29/6	71
RYRBERG, KARL AUGUST, Överste, Stockholm, <i>ständig medlem</i>	1/8	74
RÖTTLE, HJALMAR C:SON, Direktör, Tranås, <i>ständig medlem</i>	18/6	77
SAHLBERG, ROBERT, Överstelöjtnant, Vänersborg	25/12	76
SAHLIN, ANDERS, Bokbindaremästare, Vänersborg	14/11	81
SAHLIN, ERIK, Kriminalkonstapel, Vänersborg	10/1	09
SAHLIN, STEN, Bokbindare, Vänersborg	15/4	13
SALÉN, AXEL, Ingeniör, Sandviken	6/4	83
SANDBERG, AXEL, Målaremästare, Vänersborg	5/8	86
SANDBERG, NILS, Fil. mag., Vänersborg	9/12	11
SANDBERG, WILHELM, Brevbärare, Vänersborg	12/12	81
af SANDEBERG, FREDRIK, Kammarherre, Fristad	6/1	84
af SANDEBERG, WILLIAM, Major, Göteborg	25/11	74
SCHMIDT, OTTO, f. d. Sotaremästare, Lidköping	23/6	64
SCHRÖDER, KARL GUSTAF, Provinsialläkare, Tanumshede ..	24/1	97
SELLSTRÖM, IVAR, Hotellägare, Lödöse	4/12	72
SJÖSTAD, RAGNAR, Elektrotekniker, Vänersborg	18/3	96
SJÖSTRÖM, AXEL, Handlande, Vänersborg	20/3	70
SJÖSTRÖM, GUSTAF, Bokhandelsmedhjälpare, Vänersborg ..	20/11	00

SJÖSTRÖM, OLOF, Stationsinspektör, Vargön	8/8	89
SKÄRBERG, OSKAR, Kontorist, Trollhättan	1/12	96
STENSTRÖM, LARS, Landskanslist, Vänersborg	8/12	05
STERNER, BRUNO, Frisörmästare, Vänersborg. <i>Ersättare i Gil-</i> <i>lets styrelse</i>	2/5	87
STIBERG, ROBERT, Direktör, Göteborg	7/6	67
SUNDELIUS, GOTTFRID, Handlande, Vänersborg	15/2	90
SUNDELIUS, KJELL, Stadsvaktmästare, Vänersborg	8/7	08
SUNDELIUS, OSKAR, Poliskonstapel, Vänersborg	14/9	01
SWEDBERG, CARL AUGUST, Direktör, Göteborg	16/1	73
SVENSSON, AXEL, Järnhandelsbiträde, Vänersborg	5/8	83
SVENSSON, CARL, Snickaremästare, Vänersborg	30/7	79
SVENSSON, FRITZ, Kassör, Vargön	2/11	84
SVENSSON, GÖSTA, Snickaremästare, Vänersborg	28/1	09
SVENSSON, KNUT, Arbetsförman, Vänersborg	2/4	96
SVENSSON, LARS, Dövstummlärare, Vänersborg	8/3	10
SVENSSON, KNUT, Brukstjänsteman, Vargön	7/7	89
SVENSSON, OLLE-GUSTAF, f. d. Handlande, Vänersborg	31/10	57
SVENSSON, WERNER, Bankrevisor, Vänersborg	27/7	87
SVÄRD, TAGE, Handelsbiträde, Vänersborg	8/4	10
von SYDOW, DANIEL, Jur. stud., Vänersborg	24/2	09
von SYDOW, FREDRIK, Advokat, Stockholm	26/3	96
von SYDOW, GERHARD, Landsfogde, Göteborg	7/2	99
TAUBE, FREDRIK, Löjtnant, Karlskrona	21/3	09
TEODORSON-LARSON, MELKER, Kontrollör, Bofors	27/5	09
THERNQUIST, ANTON, Handelsträdgårdsmästare, Vänersborg. <i>Bisittare i Gillets styrelse</i>	20/8	74
THERNQUIST, OLE, Trädgårdsförman, Vänersborg	9/1	11
THERNQUIST, TUVE, Textilingeniör, Borås	16/7	99
THIMGREN, HUGO, Apotekare, Vänersborg	22/6	01
THOMSON, YNGVE, Banktjänsteman, Vänersborg	12/8	98
TIBBLIN, HUGO, Konditor, Vänersborg	24/9	97
TIDSTRAND, JOHAN, Kakelugnsmakare, Vänersborg	16/2	85
TORSTENSON, AXEL, Musikstyckjunkare, Göteborg	3/4	75
TULLBERG, INGE, Tjänsteman, Stockholm, <i>ständig medlem</i>	12/9	05
TUNQVIST, TORSTEN, Gymnastikdirektör, Luleå	31/12	07
TÖSSBERG, ERIK, Slöjdlärare, Vänersborg	2/3	80
WALLIN, GUNNAR, Ingeniör, Ängelholm, <i>ständig medlem</i>	13/8	89
WALLSTRÖM, ERNST, Posttjänsteman, Göteborg	19/2	92
WASSENIUS, OSKAR, Handlande, Vänersborg	20/1	70
WELANDER, GUSTAF, Banktjänsteman, Vänersborg	5/8	91
WENNERGREN, ANDERS, Boktryckare, Vänersborg	19/12	75
WERNER, ERIK, Boktryckare, Vänersborg	29/7	81
WERNER, OLOV, Handelsbiträde, Vänersborg	2/9	09

WEST, JOHN, Läroverksadjunkt, Göteborg	24/7	92
WESTHALL, BO, Rådman, Vänersborg	12/1	05
WESTHALL, CURT, Länsbokhållare, Vänersborg	6/8	08
WETTERLUNDH, SUNE, Länsnotarie, Vänersborg	11/2	04
WIBOM, TOR, Kapten, Stockholm	16/9	85
VICTORIN, OLOF, Kontrollant, Vänersborg	28/10	08
WIKSTRÖM, FOLKE, Dövstumlärare, Vänersborg	28/11	89
WIKSTRÖM, HELGE, Kapten, Jönköping	11/8	94
WILHELMSSON, CARL, Gasverksarbetare, Vänersborg	17/4	89
WOLGAST, KURT, Kamrer, Hälsingborg	8/7	93
ÅBERG, AXEL E., Föreståndare, Göteborg	18/10	73
ÅKERSTRÖM, GUNNAR, Boktryckare, Skövde	23/12	92
ÅSTRÖM, FJALAR, Ombudsman, Trollhättan	25/3	93

Antal medlemmar: 302.

Styrelsen är tacksam för uppgift å personer, som böra kallas till medlemmar av gillet. Dylika uppgifter samt meddelanden om adressförändringar torde benäget insändas till gillet kassafogde.

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE 1937

Styrelse.

CEDERGREN, KARL GUSTAF, f. d. Fältläkare, Förste
 ålderman.
JANSON, ISIDOR, Kassör, Andre ålderman och kas-
 safogde.
NORDÉN, ELOV, Stadsbokhållare, Gilleskrivare.
HJORTH, GUNNAR, Länsbokhållare, Gillevärd.
LINDGREN, JOHN, Byggmästare, Bisittare.
THERNQUIST, ANTON, Handelsträdgårdsmästare, Bisittare.
FOCK, BROR, Sparbankskassör, Bisittare.

STERNER, BRUNO, Frisörmästare, Ersättare.
HALLBERG, KURT, Drätselkontorist, Ersättare.

Beredningsnämnd.

ANDERSON, PRIMUS, Bankkassör.
HALLBERG, KURT, Drätselkontorist.
HJORTH, GUNNAR, Länsbokhållare.
MILLING, THORSTEN B., Landskontorist.
NORDÉN, ELOV, Stadsbokhållare.
PETERSON, HARRY, Handelsföreståndare.
WIKSTRÖM, FOLKE, Dövstumlärare.

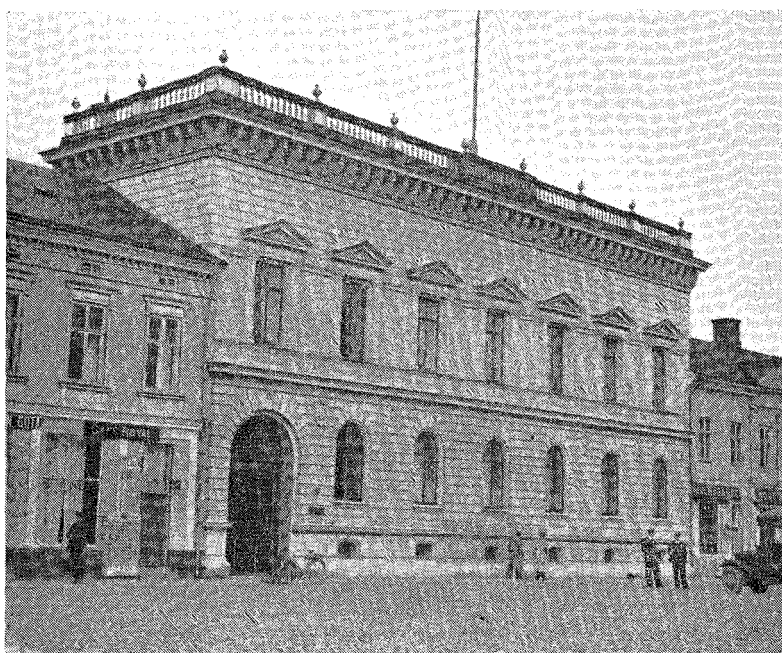
Årsskriftsnämnd.

CEDERGREN, KARL GUSTAF, f. d. Fältläkare.
HALLBERG, BERTEL, t. f. Borgmästare.
HJORTH, GUNNAR, Länsbokhållare.
NORDÉN, ELOV, Stadsbokhållare.
WIKSTRÖM, FOLKE, Dövstumlärare.

Räkenskapsgranskare.

CARLSSON, CARL ERIK, Boktryckare.
JOHANSSON, CARL O., Bokhållare.

MILLING, THORSTEN B., Landskontorist, Ersättare.

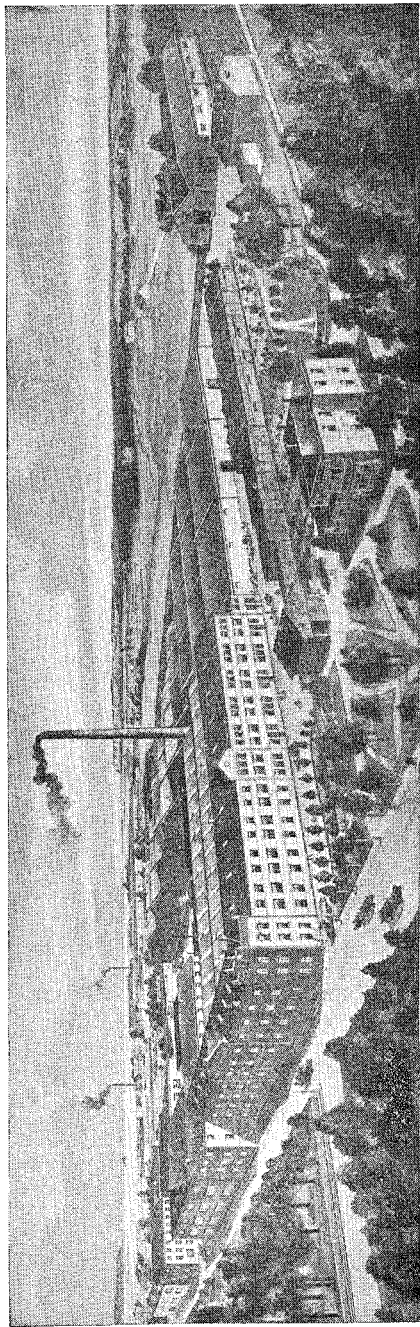

Sparbanken i Vänersborg

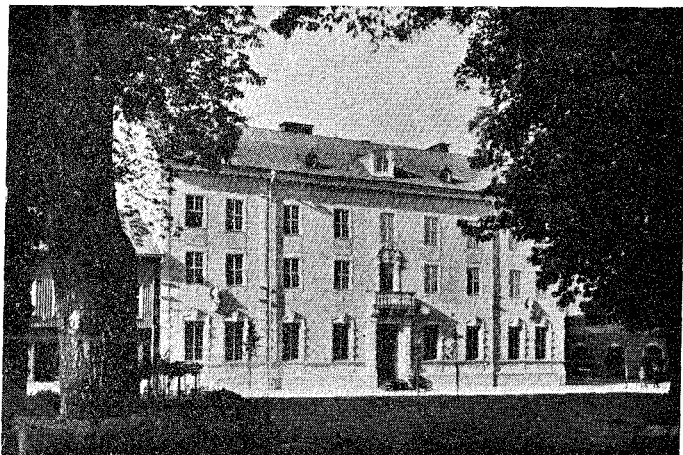
GRUNDAD ÅR 1822

Expeditionstid 10—2

AKTIEBOLAGET A. F. CARLSSONS SKOFABRIK
VÄNERSBORG

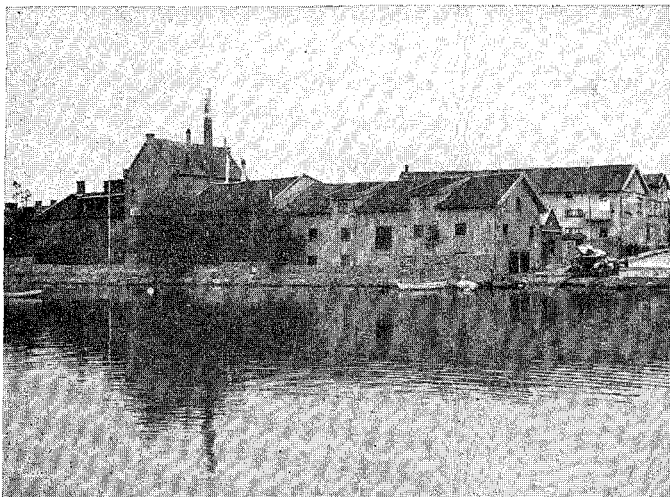

Utför alla slags bankaffärer

Bankens notariatavdelning emottager till
vård och förvaltning under bankens
garanti allehanda värdehandlingar.

Fondaffärer förmedlas.

Kassafack uthyras.

VÄNERSBORGS BRYGGERI

Grundlagt 1852

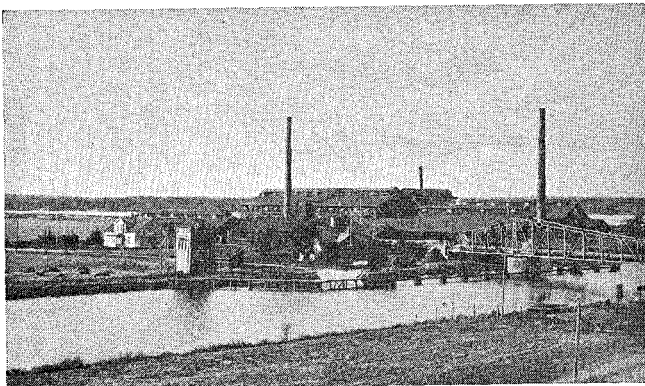
———— Ägare: —————

A.-B. Pripp & Lyckholm, Göteborg

=====

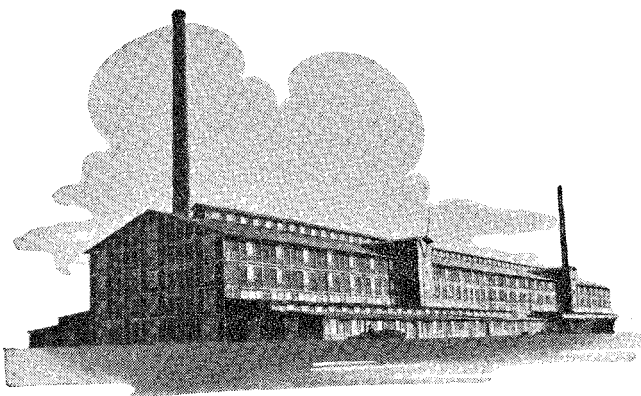
TILLVERKNING:

Alla slag av malt- och läskedrycker

A.-B. Nabbensbergs Tegelbruk

ÅRSTILLVERKNING: 4 milj. murtegel
 1 ³/₄ „ taktegel
 1 ³/₄ „ dräneringsrör

Tenggrenstorps Tegelbruk

Ägare: GUNNAR WULF.

ÅRSTILLVERKNING: 5 milj. murtegel
 3 „ taktegel
 1 ¹/₂ „ tegelrör

